BULETIN INFORMATIV AFACERI EUROPENE

INSTITUȚIA PREFECTULUI JUDEȚUL SUCEAVA

NR. 2 AUGUST 2015

ALOCĂRI FINANCIARE PROGRAME OPERAȚIONALE 2014-2020 ARHITECTURA INSTITUTIONALA

SUME ALOCATE

Suma alocata POR (Program Operational Regional) 2014-2020:- 6,47 mld. Euro

Suma alocata PO Infrastructura Mare 2014-2020:- alocare financiara: 9,07 mld. Euro

Suma alocata POC (Program Operational Competitivitate) 2014-2020:

Pentru perioada 2014 – 2020 regiunile de dezvoltare ale României sunt încadrate în două categorii si primesc prin POC:

- ***regiuni mai dezvoltate*** (Regiunea Bucureşti Ilfov, ce include capitala Bucureşti); - **249 milioane de euro**
- ***regiuni mai puțin dezvoltate*** (celelalte 7 regiuni de dezvoltare ale României, respectiv Nord-Est, Sud-Est, Sud Muntenia, Sud Vest Oltenia, Vest, Nord-Vest şi Centru) **-1,08 miliarde de euro.**

Sume alocate POCA (Program operational Dezvoltarea Capacitatii Administrative) 2014-2020:▪ 553,191,489.00 din FSE (Fondul Social European);

106,348,908.00- cofinantare nationala

Total: 659,540,397.00 euro

Suma alocata PO CU (Program Operational Capital Uman) 2014-2020:

- alocare financiara: 3,44 mld. Euro

Suma alocata POAT (Programul Operational Asistenţă Tehnică) 2014-2020:

-alocare financiara: 0,3 mld. Euro

Sume alocate PNDR (Programul National de Dezvoltare Rurala) 2014-2020:

Alocarea financiara a Uniunii Europene din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala (FEADR), acordata Romaniei pentru implementarea Programului National de Dezvoltare Rurala 2014 – 2020 este de **8.015,6 mil. euro**.

Setul de masuri privind **investitii in ferma si in intreprinderi rurale** pentru:

- **investitiile in active fizice**: 2,057 mld. euro,
- **dezvoltarea exploatatiilor si a intreprinderilor**: 800,36 mil. Euro;

-serviciile de baza si reinnoirea satelor in zonele rurale: 1,1 mld. euro.

Setul de masuri referitoare la **mediu si clima**- suma totala: 2,387 mld. euro.

-impadurirea si crearea de suprafete impadurite si perdele forestiere – 105 mil. Euro;

-masura agromediu si clima – 850 mil. Euro;

-agricultura ecologica – 200 mil. Euro;

-delimitarea zonelor care se confrunta cu constrangeri naturale sau cu alte constrangeri specifice – 1,232 mld. euro.

Seturile de masuri privind:

-transferul de cunostinte si actiuni de informare -25,40 mil. euro alocati

-serviciile de consiliere -25,40 mil. euro alocati,

-cooperarea - 28,01 mil. euro (inclusiv pomicultura cu o alocare de aproximativ 15 mil. euro),

-gestionarea riscurilor (fondul mutual) - 200 mil. euro.

-Pentru LEADER - 625 mil. euro

- asistenta tehnica, inclusiv Reteaua Nationala de Dezvoltare Rurala -178 mil. euro

ARHITECTURA INSTITUTIONALA:

POR 2014-2020:

Autoritate de Mangement POR: Ministerul Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice

Organisme Intermediare: Agentiile de Dezvoltare Regionala. In Romania exista 8 astfel de entitati:

ADR Nord – Est
ADR Sud-Est
ADR Sud
ADR Sud-Vest
ADR Vest
ADR Nord-Vest
ADR Centru
ADR Bucureşti-Ilfov

PO Infrastructura Mare 2014-2020

Autoritatea de management: Ministerul Fondurilor Europene

Autoritatea de certificare, dacăeste cazul : Autoritatea de Certificare şi Plată, Ministerul Finanțelor Publice

Autoritatea de audit: Autoritatea de Audit (pe lângă Curtea de Conturi a României)

Organism către care Comisia va efectua plăți: Autoritatea de Certificare şi Plată, Ministerul Finanțelor Publice

Organism Intermediar Transport: Ministerul Transporturilor

Organism Intermediar Mediu: Ministerul Mediului şi Schimbărilor Climatice

Organsim Intermediar Energie: Departamentul pentru Energie (Ministerul Economiei)

PO Competitivitate 2014-2020:

Autoritate de management: Ministerul fondurilor Europene

OI pentru cercetare, dezvoltare, industrie: Ministerul Economiei si Comertului

OI Agenda digitala: Ministerul Societatii Informationale

POCA 2014-2020

Autoritatea de management: Ministerul Dezvoltării Regionale şi Administrației Publice

Autoritatea de certificare, dacă este cazul: Autoritatea de certificare şi plată (din cadrul Ministerului Finanțelor Publice)

Autoritatea de audit: Curtea de Conturi, Autoritatea de Audit

Organism către care Comisia va efectua plăti:: Autoritatea de certificare şi plată (din cadrul Ministerului Finanțelor Publice)

POCU 2014-2020:

Autoritate de Management POCU- Ministerul Fondurilor Europene

OI (Organism Intermediar) Educatie- MEN (Ministerul Educatiei Nationale)

OI ocupare si incluziune socială –- MMFPSPV (Ministerul Muncii, Protectiei Sociale si Persoanelor Varstnice) prin Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca

POAT 2014-2020:

Autoritate de Management: Ministerul Fondurilor Europene

PNDR 2014-2020:

AM PNDR (Autoritate de Management): Ministerul Agriculturii, Direcția Generală Dezvoltare Rurală (DGDR-AM PNDR)

Autoritatea de Certificare: Autoritatea de Audit constituită pe lângă Curtea de Conturi a României

Organismele intermediare:

Romania are două agenții de plăți, una pentru efectuarea plăților acordate din FEADR, respectiv AFIR, iar cea de-a doua, APIA - pentru plățile aferente FEGA;

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR): este responsabilă de primirea şi înregistrarea cererilor de finanțare, contractarea proiectelor pentru măsurile PNDR delegate de AM şi, de asemenea, este responsabilă pentru funcția de plată pentru toate măsurile din PNDR.- AFIR deleagă către APIA o parte din atribuțiile specifice aferente măsurilor ce implică plăți compensatorii.

Agenția de Plăți şi Intervenție pentru Agricultură (APIA): este responsabilă de primirea formularelor cererilor de angajament şi de plată pentru măsurile cu plăticompensatorii pe suprafață.

Alte institutii/organisme implicate:

Comitetul de Monitorizare: este o structură națională de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol în asigurarea performanței PNDR şi eficienței implementării acestuia.

Comitetul de Coordonare a Evaluării;

Grupurile de lucru tehnice

Evaluatorii. Evaluările PNDR se vor face de către evaluatori care sunt independenți față de autoritățile responsabile de implementarea programului.

Fondurile Structurale sunt instrumente financiare, administrate de către Comisia Europeană, al căror scop este să acorde sprijin la nivel structural. Sprijinul financiar din Fondurile Structurale este destinat, în principal, regiunilor mai putin dezvoltate, în scopul de a consolida coeziunea economică si socială în Uniunea Europeană.

Acestea sunt:

- **Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)**
- **Fondul Social European (FSE)**
- **Fondul de Coeziune (FC)**
- **Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)**
- **Fondul European pentru Pescuit (FEP)**

Din FC se finanteaza PO Infrastructura Mare
Din FEDR se finanteaza-PO Competitivitate;
-POR, PO Asistenta tehnica
Din FSE se finanteaza
-PO CA
-PO.CU
Din FEGA se fac plati directe catre APIA
Din FEADR se finanteaza PNDR
Din FEP se finanteaza POP (Programul Operational pentru Pescuit)

PROGRAME OPERAȚIONALE
2014- 2020 – ultimele versiuni

POR (PROGRAMUL OPERATIONAL REGIONAL) 2014-2020 VERSIUNE IULIE 2014
PNDR (PROGRAMUL NATIONAL PENTRU DEZVOLTARE RURALA)2014-2020
PO CAPITAL UMAN 2014-2020

POCA (PROGRAM OPERATIONAL CAPACITATE ADMINISTRATIVA) 2014-2020
PO INFRASTRUCTURA MARE 2014-2020

POR (PROGRAMUL OPERATIONAL REGIONAL)2014-2020

versiune iulie 2014

Alocare financiara: 6,47 mld. Euro

Axa prioritară 1: Promovarea transferului tehnologic

Prioritate de investiții 1.1 Promovarea investițiilor de afaceri în inovare şi cercetare, dezvoltarea legăturilor şi a sinergiilor între întreprinderi, centre de cercetare-dezvoltare şi de educație, în special dezvoltarea produselor şi serviciilor, transfer tehnologic, inovare socială, networking, clustere.

Principalele activități sprijinite prin intermediul acestei priorități de investiție vizează:

• crearea, modernizarea şi extinderea entitățile de inovare şi transfer tehnologic, inclusiv dotarea cu echipamente a acestora;

• servicii tehnologice specifice.

Beneficiari: Entitati de inovatie si transfer tehnologic din cadrul IMM-urile

Axa prioritară 2: Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici şi mijlocii

Prioritate de investiții 2.1 Promovarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi şi prin încurajarea creării de noi întreprinderi, inclusiv prin incubatoare de afaceri

Principalele activități sprijinite prin intermediul acestei priorități de investiție vizează:
• construcția/ modernizarea şi extinderea spațiului de producție/servicii IMM, inclusiv dotare cu active corporale şi necorporale;
• crearea/ modernizare/ extinderea incubatoarelor/ acceleratoarelor de afaceri, inclusiv dezvoltarea serviciilor aferente şi a firmelor incubate .
Beneficiari: IMM-uri cu un istoric de funcționare între 1 şi 3 ani nonagrcole din mediul urban şi întreprinderilor mijlocii non-agricole din mediul rural, precum şi incubatoarelor şi acceleratoarele de afaceri
Beneficiari: Start-up-uri, vor fi sprijinite investițiile în active corporale, cum ar fi achiziționarea de terenuri şi spații, construcții noi necesare desfăşurării activităților specifice, dotarea cu echipamente, şamd, precum şi cele în active necorporale de tipul brevete, licențe, etc. şi alte drepturi şi active similare, sau alte costuri de operare
Prioritate de investiții 2.2 Sprijinirea creării şi extinderea capacităților avansate de producție şi dezvoltarea serviciilor
Principalele activități sprijinite prin intermediul acestei priorități de investiții vizează:
• construcția/ modernizarea şi extinderea spațiului de producție/servicii IMM, inclusiv dotare cu active corporale şi necorporale;
• activități necesare pentru parcurgerea şi implementarea procesului de certificare a

produselor, serviciilor sau diferitelor procese specifice;• promovarea produselor şi serviciilor;
Beneficiari: IMM-urile

Axa prioritară 3: Sprijinirea creşterii eficienţei energetice în clădirile publice

Prioritate de investiţii 3.1 Sprijinirea eficienţei energetice şi utilizarea energiei regenerabile în infrastructura publică, inclusiv clădiri publice şi în sectorul locuinţelor

Acţiunile sprijinite în cadrul acestei priorităţi de investiţie se referă la:

• îmbunătăţirea izolaţiei termice a anvelopei clădirii, (pereţi exteriori, ferestre, tâmplărie, planşeu superior, planşeu peste subsol), şarpantelor şi învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a acesteia;

• reabilitarea şi modernizarea instalaţiilor pentru prepararea şi transportul agentului termic, apei calde menajere şi a sistemelor de ventilare şi climatizare;

• utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică pentru încălzire şi prepararea apei calde de consum;

• implementarea sistemelor de management al funcţionării consumurilor energetice: achiziţionarea şi instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea şi gestionarea energiei electrice;

• înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent şi incandescent cu corpuri de iluminat cu eficienţă energetică ridicată şi durată mare de viaţă;

• orice alte activităţi care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului (înlocuirea lifturilor şi a circuitelor electrice în părţile comune - scări, subsol, lucrări de demontare a instalaţiilor şi echipamentelor montate, lucrari de reparaţii la faţade etc.);

Beneficiarii acestei priorităţi de investiţii vor fi autorităţile şi instituţiile publice centrale şi autorităţile şi instituţiile publice locale.

Axa prioritară 4: Sprijinirea dezvoltării urbane durabile

Prioritate de investiţii 4.1 Sprjinirea eficienţei energetice şi utilizarea energiei regenerabile in infrastructura publică, inclusiv clădiri publice şi în sectorul locuinţelor

Acţiunile sprijinite în cadrul acestei priorităţi de investiţie se referă la:

• îmbunătăţirea izolaţiei termice şi hidroizolare anvelopei clădirii (pereţi exteriori, ferestre, tâmplărie, planşeu superior, planşeu peste subsol), şarpantelor şi învelitoarelor inclusiv măsuri de consolidare;

• reabilitarea şi modernizarea instalaţiei de distribuţie a agentului termic – încălzire şi apă caldă de consum, parte comună a clădirii tip bloc de locuinţe, inclusiv montarea de robinete cu cap termostatic, etc.

• modernizarea sistemului de încălzire: repararea/înlocuirea centralei termice de bloc/scară; achiziţionarea şi instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei din surse regenerabile – panouri solare termice, panouri solare electrice, pompe de căldura si/sau centrale termice pe biomasa, etc.;

• înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent şi incandescent din spaţiile comune cu corpuri de iluminat cu eficienţă energetică ridicată şi durată mare de viaţă;

• implementarea sistemelor de management al funcţionării consumurilor energetice: achiziţionarea şi instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea şi gestionarea energiei electrice;

• orice alte activităţi care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului(înlocuirea lifturilor şi a circuitelor electrice în părţile comune - scări, subsol, lucrări de demontare a instalaţiilor şi echipamentelor montate, lucrari de reparaţii la faţade etc.)

Beneficiarii acestei priorităţi de investiţie vor fi autorităţile publice locale în parteneriat cu asociaţiile de proprietari (măsurile pentru eficienţa energetică a clădirilor rezidenţiale) şi autorităţile publice locale (măsurile pentru iluminat public)

Prioritate de investiţii 4.2 Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană şi a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor

Tipuri de acţiuni orientative pentru finanţare:

• achizitionarea de material rulant electric/vehicule ecologice (tramvaie, troleibuze, autobuze ecologice)

• modernizarea/ reabilitarea/ extinderea traseelor de transport electric

• modernizarea materialului rulant electric existent (exclusiv tramvaie)

• modernizarea/ reabilitarea depourilor aferente transportului public şi infrastructura tehnică aferentă.

• realizarea de trasee separate exclusive pentru vehiculele de transport public.

• imbunătăţirea staţiilor de transport public existente, inclusiv realizarea de noi staţii şi

terminale intermodale pentru mijloacele de transport in comun.
• construirea/ modernizarea/ reabilitarea pistelor/ traseelor pentru biciclişti şi a infrastructurii tehnice aferente (puncte de închiriere)
• crearea de zone şi trasee pietonale, inclusiv măsuri de reducere a traficului auto în anumite zone
• realizarea de sisteme de monitorizare video bazat pe instrumente inovative şi eficiente de management al traficului.
realizarea de sisteme de e - ticketing pentru călători şi parcări.
•construirea/ modernizarea/ reabilitarea infrastructurii rutiere (pe coridoarele deservite de transport public) pentru creşterea nivelului de siguranţă şi eficienţă în circulaţie şiexploatare al reţelei de transport
• realizarea sistemelor de tip park and ride
• realizarea de planuri de mobilitate urbană durabilă/ strategii de reducere a emisiilor de carbon
• realizarea de perdele forestiere, alineamente de arbori (cu capacitate mare de retenţie a CO2)
• realizarea de variante ocolitoare, cu statut de stradă urbană, în oraşele mici şi mijlociicare nu au şosele de centură, pentru devierea tranzitului auto şi traficului greu.

Beneficiarii în cadrul acestei priorităţi de investiţie vor fi autorităţile publice locale din localităţile urbane (posibil în parteneriat cu operatorul de transport public)

Prioritate de investiţii 4.3 Acţiuni pentru îmbunătăţirea mediului urban, revitalizarea oraşelor, regenerarea şi decontaminarea siturilor poluate şi promovarea masurilor pentru reducerea zgomotului

Activităţi privind: construcţia/reabilitarea/modernizarea clădirilor pentru a găzdui diferite activităţi sociale, comunitare, culturale, agrement şi sport, etc.;
• crearea/reabilitarea/modernizarea spaţiilor publice urbane (străzi nemodernizate, inclusiv reabilitarea/modernizarea utilităţilor publice, zone verzi neamenajate, terenuri abandonate, zone pietonale şi comerciale, etc.);

Beneficiarii în cadrul acestei priorităţi de investiţie vor fi autorităţile publice din mediul urban

Axa prioritară 5: Conservarea, protecţia şi valorificarea durabilă a patrimoniului cultural

Prioritate de investiţii 5.1 Conservarea, protecţia, promovarea şi dezvoltarea patrimoniului natural şi cultural

Activităţile specifice obiectivelor de patrimoniu cultural includ:
• Restaurarea, consolidarea, protecţia şi conservarea monumentelor istorice;
• Restaurarea, protecţia, conservarea şi realizarea picturilor interioare, frescelor, picturilor murale exterioare;
• Restaurarea şi remodelarea plasticii faţadelor;
• Dotări interioare (instalaţii, echipamente şi dotări pentru asigurarea condiţiilor de climatizare, siguranţă la foc, antiefracţie);
• Dotări pentru expunerea şi protecţia patrimoniului cultural mobil şi imobil;
• Activităţi de marketing şi promovare turistică a obiectivului restaurat, în cadrul proiectului

Beneficiari pot fi autorităţi ale administraţiei publice locale şi centrale, autorităţi ale administraţiei publice locale şi centrale, unitati de cult, ONG-uri şi parteneriate între aceste entităţi

Axa prioritară 6: Îmbunătăţirea infrastructurii rutiere de importanţă regională şi locală

Prioritate de investiţii 6.1 Stimularea mobilităţii regionale prin conectarea infrastructurilor rutiere regionale la infrastructura TEN-Tipuri de acţiuni orientative care vor fi finanţate:
•Principala acţiune propusă se referă la investiţia de bază în structura căii de rulare
• construirea/amenajarea de piste pentru biciclete in intravilanul localitatilor traversate de drumul judetean,
• construirea/amenajarea/reabilitarea traseelor pietonale (trotuare) in intravilanul localitatilor traversate.
• reabilitarea şi modernizarea reţelei de drumuri judeţene care asigura conectivitatea, directa sau indirecta cu reteaua TEN-T, construirea unor noi segmente de drum judeţean pentru conectarea la autostrăzi.
• construcţia / modernizarea variantelor ocolitoare cu statut de drum judeţean ce vor face parte din drumul judetean respectiv, construirea/realizarea de sensuri giratorii şi alte elemente pentru creşterea siguranţei circulaţiei.
• construirea/ modernizarea/ reabilitarea de pasaje/noduri rutiere (construirea doar pentru asigurarea conectivitatii directe la autostrazi TEN T a drumurilor judeţene) şi construirea pasarelelor pietonale;

Principalii beneficiarii în cadrul acestei priorităţi de investiţie vor fi unităţile administrativ teritoriale, în calitate de administrator al infrastructurii de transport rutier de interes judeţean. În funcţie de competenţele asupra obiectivului de investiţie se pot crea Asociaţii de Dezvoltare Intercomunitară sau parteneriate între

autorităţi ale administraţiei publice locale (UAT judeţ şi UAT oraş/municipiu/comună)

Axa prioritară 7: Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului

Prioritate de investiţii 7.1 Sprijinirea unei creşteri favorabile ocupării forţei de muncă, prin dezvoltarea potenţialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone precum şi sporirea accesibilităţii şi dezvoltarea resurselor naturale şi culturale specifice

Principalele acţiuni care vor fi finanţate vizează:

• Reabilitarea/modernizarea infrastructurii rutiere, inclusiv utilităţile din corpul drumului, în staţiuni balneare, climatice şi balneo – climatice;

• Crearea / reabilitarea parcurilor balneare, parcuri – grădină în staţiuni balneare, climatice şi balneo-climatice.

• Dezvoltarea reţelelor de captare şi / sau transport a izvoarelor minerale şi saline cu potenţial terapeutic (ape minerale, lacuri şi nămoluri terapeutice, gaze terapeutice, factorii sanogeni de la nivelul grotelor şi salinelor) din staţiunile balneare, climaticebalneo – climatice;

• Crearea / modernizarea şi dotarea (inclusiv cu utilităţi) a bazelor de tratament din staţiunile balneare, climatice şi balneo – climatice, inclusiv a salinelor terapeutice;

• Crearea şi extinderea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităţilor aferente

• Amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică precum şi crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică;

• Construirea / modernizarea punctelor (foişoarelor) de observare / filmare / fotografiere;

• Construirea /modernizarea refugiilor montane;

• Amenajarea posturilor Salvamont/ Salvamar, inclusiv construirea de noi posturi Salvamont/ Salvamar;

• Marcarea traseelor montane

• Modernizarea căilor ferate cu ecartament îngust pentru transport feroviar de interes turistic din zonele de deal şi de munte,

• Construirea de piste pentru cicloturism.

• Activităţi de marketing şi promovare turistică ale obiectivului finanţat.

Beneficiari pot fi autorităţi ale administraţiei publice locale şi parteneriate între acestea. Teritoriile vizate sunt localităţile din mediul urban şi rural, inclusiv staţiunile turistice.Investiţiile propuse trebuie să facă parte dintr-o strategie de dezvoltare locală, care să vontribuie la valorificarea durabilă a resurselor turistice, precum şi la creşterea gradului de ocupare a forţei de muncă.

Axa prioritară 8: Dezvoltarea infrastructurii sanitare şi sociale

Prioritate de investiţii 8.1 Investiţiile în infrastructurile sanitare şi sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel naţional, regional şi local, reducând inegalităţile în ceea ce priveşte starea de sănătate şi promovând incluziunea socială prin îmbunătăţirea accesului la serviciile sociale

Acţiunile sprijinite în cadrul acestei priorităţi de investiţie se referă la:

• construcţia de spitale regionale reabilitarea/ modernizarea/ dotare cu echipamente a spitalelor judeţene de urgenţă

•reabilitarea/modernizarea/extinderea/dotarea infrastructurii de servicii medicale (ambulatorii, unităţi de primiri urgenţe)

•construirea/reabilitarea/modernizarea/extinderea dotarea centrelor comunitare de intervenţie integrată

• reabilitare/ modernizarea/ extinderea dotarea infrastructurii de servicii sociale fără componentă rezidenţială (centre de zi, centre „respiro”, centre de consiliere psihosocială, centre de servicii de recuperare neuromotorie de tip ambulatoriu etc.)

• construcţie/reabilitare de locuinţe de tip familial, apartamente de tip familial, locuinţe protejate etc.

Aceste tipuri de investiţii se vor adresa în special autorităţilor administraţiei publice locale (UAT), precum şi furnizorilor de servicii sociale de drept public sau privat, acreditaţi conform legii.

Axa prioritară 9: Sprijinirea regenerării economice şi sociale a comunităţilor defavorizate din mediul urban

Prioritate de investiţii 9.1 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunităţii

Tipurile de acţiuni care vor fi avute în vedere pentru finanţare vizează:

• investiţiile în infrastructura de locuire - construirea/reabilitare/modernizare locuinţelor sociale;

• investiţii în infrastructura de sănătate, educaţie şi servicii sociale – construirea/reabilitarea/modernizare centrelor integrate de intervenţie medico-socială, precum şi reabilitare/modernizare de unităţi de învăţământ preuniversitar;

• investiţii în amenajări ale spaţiului urban degradat al comunităţii defavorizate;

• stimularea ocupării, prin intermediul activităților de economie socială (construirea de infrastructură de economie socială)

Beneficiarii eligibili sunt grupurile de acțiune locală, constituite din reprezentanți ai autorității publice locale, ai instituțiilor, ai mediului de afaceri local, ai societății civile, ai zonei urbane marginalizate selectate pentru intervenție.

Axa prioritară 10: Îmbunătățirea infrastructurii educaționale

Prioritate de investiții 10.1 Investițiile în educație, competențe şi învățare pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurilor de educație şi formare

Tipuri de investiții:

• construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale antepreşcolare (creşe);

• construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale preşcolare (gradinițe);

• construcția/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu (şcoli I - VIII);

• reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii şcolilor profesionale şi tehnice /liceelor tehnologice;

• reabilitarea/modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale universitare

Tipurile de beneficiari eligibili avuți în vedere sunt unități administrativ-teritoriale (autorități ale administrației publice locale), instituții de învățământ superior de stat.

Axa prioritară 11: Cadastru şi înregistrarea proprietăților în zonele rurale din România

Prioritate de investiții 11.1 Îmbunătățirea cadastrală şi a înregistrării proprietăților în zonele rurale din România

Acțiunile ce urmează a fi implementate sunt:

• consolidarea implementării sistemelor informatice în domeniul funciar, inclusiv a sistemelor hardware, software şi a serviciilor informatice;

• înregistrarea sistematică a proprietăților imobiliare în zonele rurale selectate, prin: (i) efectuarea de servicii de înregistrare sistematică; (ii) conversia în format digital a cărților funciare existente şi (iii) generarea planurilor cadastrale vectorizate;

• îmbunătățirea serviciilor de administrare a terenurilor prin: (i) campanii de conştientizare publică referitoare la înregistrarea terenurilor; (ii) consolidarea capacităților ANCPI şi OCPI.

• pregătirea Strategiei de management a programului şi a studiilor aferente pentru: (i) gestionarea lucrărilor de înregistrare sistematică; (ii) monitorizare şi evaluare; (iii) finalizarea studiilor;

• pregătirea de sesiuni de instruire pentru personalul implicat în proiect: contractori, municipalități, OCPI.

Beneficiarii acestei axe sunt autoritățile publice locale din mediul rural.

Axa prioritară 12: Asistență tehnică

Prin intermediul acestei axe se vor finanța costurile Comitetului de Monitorizare pentru Programul Operațional Regional şi a altor comitete implicate în implementarea programului.

Autoritate de Mangement POR: Ministerul Dezvoltarii Regionale si Administratiei Publice

Organisme Intermediare: Agentiile de Dezvoltare Regionala. In Romania exista 8 astfel de entitati:

ADR Nord – Est
ADR Sud-Est
ADR Sud
ADR Sud-Vest
ADR Vest
ADR Nord-Vest
ADR Centru
ADR Bucureşti-Ilfov

PNDR (PROGRAMUL NATIONAL PENTRU DEZVOLTARE RURALA) 2014-2020

-versiune iulie 2014-

Măsura 01 Transfer de cunoştințe şi acțiuni de informare

Suma alocata masurii:

FEADR(Fondul European pentru Agricultura si dezvoltare Rurala) (€): 50.380.000,00
Cofinanțare Națională (€): 5.030.000,00
Total (€): 55.410.000,00

Sub-măsura 1.1. „Sprijin pentru formarea profesională şi dobândirea de competențe”Beneficiarii sunt furnizorii de servicii de formare profesională în condițiile legislației în vigoare.

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

Sub-măsura 1.2. „Sprijin pentru activități demonstrative şi de informare”

Beneficiarii sunt entităţi publice şi/sau private, inclusiv asocieri ale acestora care au în obiectul de activitate activitati de informare/demonstrare şi/sau diseminare.

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

Masura 02 - Servicii de consiliere

Suma alocata masurii:

FEADR (€): 50.380.000,00

Cofinanţare Naţională (€): 8.890.000,00

Total (€): 59.270.000,00

Sub-măsura 2.1. Servicii de consiliere pentru fermieri, tinerii fermieri, micro-întreprinderile şi întreprinderile mici din zonele rurale*Beneficiari:Furnizorii de servicii de consiliere, entităţi publice şi/sau private înfiinţate conform legislaţiei în vigoare care au competenţe în domeniul acoperit de submăsură; Brokeri de inovare*

Sprijinul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile.

Sprijinul acordat în cadrul măsurii nu poate depăşi suma maximă eligibilă de 1500 Euro/serviciu de consiliere.

Măsura 04 – Investiţii în active fizice

Suma alocata masurii:

FEADR (€): 216.000.000,00

Cofinanţare Naţională (€): 44.000.000,00

Total (€): 260.000.000,00

Sub-măsura 4.1. „Investiţii în exploataţii agricole”*Beneficiarii sunt:*

- fermieri, cu excepţia persoanelor fizice neautorizate;

- cooperative, grupuri de producători constituite în baza legislaţiei naţionale în vigoare, care deservesc interesele membrilor;

Ponderea sprijinului public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile şi nu va depăşi:

▪ în cazul proiectelor care prevăd achiziţii simple – maximum 500.000 euro, respectiv 100.000 euro pentru fermele mici;

▪ în cazul proiectelor care prevăd construcţii-montaj – maximum 1.000.000 euro pentru sectorul vegetal, respectiv 200.000 euro pentru fermele mici din sectorul vegetal şi maximum 1.500.000 euro pentru legume în spaţii protejate (sere) şi sectorul zootehnic, respectiv 300.000 euro pentru fermele mici din sectorul zootehnic;

▪ în cazul proiectelor care prevăd crearea de lanţuri scurte de aprovizionare -maximum 2.000.000 euro, respectiv 400.000 euro pentru fermele mici;

▪ în cazul proiectelor realizate de cooperative şi grupuri de producători – maximum 2.000.000 euro indiferent de tipul investiţiei;

Sub-măsură: 4.1.a. - Investitii în exploataţii pomicole

Beneficiarii sunt:

▪ fermierilor, cu excepţia persoanelor fizice;

▪ grupurilor de producători si cooperativelor care activează în sectorul pomicol, cu condiţia ca investiţiile realizate să deservească interesele propriilor membri;*Sprijin nerambursabil, acordat în tranşe, conform etapelor de execuţie a proiectului şi cererilor de plată depuse de beneficiar.*

In cazul fermelor mici intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăşi:

- 300000 Euro în cazul activităţii de producţie (înfiinţare şi reconversie);
- 450000 Euro pentru investiţiile care acoperă tot lanţul alimentar (producţie, procesare, comercializare).

În cazul fermelor medii intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăşi:

- 600.000 Euro în cazul activitătii de productie (înfiintare si reconversie);
- 900.000 Euro Euro pentru investiţiile care acoperă tot lanţul alimentar (producţie, procesare, comercializare).

În cazul fermelor mari intensitatea sprijinului este de 50 % din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăşi:

- 750.000 Euro în cazul activitătii de productie (înfiintare si reconversie);
- 1.050.000 Europentru investiţiile care acoperă tot lanţul alimentar (producţie, procesare, comercializare).

Sub-măsura 4.2. „Investiţii pentru procesarea/marketingul produselor agricole”*Beneficiarii sunt:întreprinderi*

- cooperative, grupuri de producători constituite în baza legislaţiei naţionale în vigoare, care deservesc interesele membrilor;

Ponderea sprijinului public nerambursabil va fi de 50% din totalul cheltuielilor eligibile pentru IMM-uri şi grupuri de producători/cooperative şi 40% pentru alte întreprinderi şi nu va depăşi:

- 1.000.000 Euro/proiect pentru IMM;

- 1.500.000 Euro/proiect pentru alte întreprinderi;- 2.500.000 Euro/proiect pentru investițiile care conduc la un lanț scurt de aprovizionare local,forme asociative cooperative şi grupuri de producători (colectare, sortare, depozitare, ambalare/procesare şi comercializare);

Sub-masura 4.2a Investiții în procesarea/marketingul produselor din sectorul pomicol

Beneficiarii sunt:

-Întreprinderile micro, mici, mijlocii şi mari;

-Grupurile de producători şi cooperativele.

Întreprinderi micro şi mici; intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăşi:

- 600.000 euro;
- 900.000 euro pentru investițiile care acoperă tot lanțul alimentar (colectare, sortare, depozitare,ambalare, procesare);

Întreprinderi mijlocii: intensitatea sprijinului este de 50% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăşi: 233

-800.000 euro;

-1.100.000 euro pentru investițiile care acoperă tot lanțul alimentar (colectare, sortare, depozitare, ambalare, procesare);

Întreprinderi mari: intensitatea sprijinului este de 40% din totalul cheltuielilor eligibile, fără a depăşi:

-1.000.000 euro;

-1.500.000 euro pentru investițiile care acoperă tot lanțul alimentar (colectare, sortare, depozitare, ambalare, procesare);

Sub-măsura 4.3. „Investiții pentru dezvoltarea, modernizarea şi adaptarea infrastructurii agricole şi silvice"

Beneficiari:

Agricol:

- Unități administrativ teritoriale şi/sau asociații ale acestora;
- Silvic:

- Proprietari de pădure şi/sau asociațiile acestora;

- Unități administrativ teritoriale şi/sau asociații ale acestora, proprietari de pădure;

- Administratorii fondului forestier de stat proprietate publică a statului.

Irigații :

- Organizații/federații ale utilizatorilor de apă, constituite din proprietari/utilizatori de terenuri agricole în conformitate cu legislația în vigoare.

- **Ponderea spijinului public nerambursabil va fi de 100% din totalul cheltuielilor eligibile, şi nu va depăşi:**
- 1.000.000 Euro/proiect pentru sistemele de irigații aferente stațiilor de punere sub presiune şi drumurile agricole de acces;

-1.500.000 Euro/proiect pentru amenajarea sistemelor de irigații aferente stațiilor de pompare şi repompare precum şi drumurilor forestiere.

Măsura 06 - Dezvoltarea exploatațiilor şi a întreprinderilor

Suma alocata masurii:FEADR (€): 250.000.000,00

Cofinanțare Națională (€): 44.420.000,00

Total (€): 294.420.000,00

Sprijinul acordat se referă la:

a. ajutor la înființarea întreprinderii pentru:

tinerii fermieri;

activități neagricole în zone rurale;

dezvoltarea fermelor mici.

plăți pentru fermierii eligibili în cadrul schemei pentru micii fermieri care-şi transferădefinitiv exploatația altui fermier .

b. investiții în crearea şi dezvoltarea de activități neagricole;

Sub-măsura 6.1. „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri"

Beneficiarii *sunt:*

- tânărul fermier în conformitate cu definiția prevăzută la art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013, care se instalează ca unic şef al exploatației agricole;

- persoană juridică în care un tânăr fermier în sensul art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce priveşte deciziile referitoare la gestionare, beneficii şi riscuri financiare.

Sprijin public nerambursabil care se acordă pentru o perioadă de maximum cinci ani. Cuantumul maxim al sprijinului este de până la **50.000 Euro.**

Sub-măsura 6.2. „Sprijin pentru înființarea de activități neagricole în zone rurale"

Se acordă **sprijin pentru unități nou înființate pentru activități non-agricole în mediul rural**, ca de exemplu

▪ Investiții pentru producerea şi comercializarea propriilor produselor non-agricole– cum ar fi:

▪ Fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie şi carton;

▪ Fabricarea produselor chimice, farmaceutice;

▪ Activităţi de exploatare forestieră şi prelucrare a produselor lemnoase;
▪ Industrie metalurgică, fabricare construcţii metalice, maşini, utilaje şi echipamente;
▪ Fabricare produse electrice, electronice.

Investiţii pentru activităţi meşteşugăreşti cum ar fi:

▪ Activităţi de artizanat şi alte activităţi tradiţionale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii) 254

Investiţii pentru prestarea de servicii şi agro-turism cum ar fi:

▪ Servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement şi alimentaţie publică;
▪ Servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
▪ Servicii de reparaţii maşini, unelte, obiecte casnice;
▪ Servicii de consultanţă, contabilitate, juridice, audit;
▪ Activităţi de servicii în tehnologia informaţiei şi servicii informatice;
▪ Servicii tehnice, administrative,etc.

Beneficiarii: Sprijinul financiar prevăzut pentru această sub-măsură se acordă pentru :

- fermieri sau membrii unei gospodarii agricole care îşi diversifică activitatea prin înfiinţarea unei activităţi non-agricole pentru prima dată;

- micro-întreprinderi şi întreprinderi mici nou înfiinţate.

Sprijin public nerambursabil care se acordă pentru o perioada de maximum cinci ani. Cuantumul minim al sprijinului este de 10.000 Euro

Cuantumul maxim al sprijinului este de:

- 70.000 Euro/proiect în cazul activităţilor productive, servicii medicale, sanitar-veterinare, servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement şi alimentaţie publică;
- 50.000 Euro/proiect în cazul altor activităţi.

Sub-măsura 6.3 „Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici"

Beneficiarii: *fermieri care deţin în proprietate şi/sau folosinţă o exploataţie agricolă încadrată în categoria de fermă mică conform definiţiei.*

Sprijin public nerambursabil care se acordă pentru o perioada de maximum cinci ani.

Sprijin public nerambursabil este de până la 15.000 Euro pentru o exploataţie agricolă.

Sub-măsura 6.4. „Investiţii în crearea şi dezvoltarea de activităţi neagricole"

Investiţii pentru producerea şi comercializarea produselor non-agricole proprii , cum ar fi:

▪ Fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie şi carton;
▪ Fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
▪ Activităţi de prelucrare a produselor lemnoase;
▪ Industrie metalurgică, fabricare construcţii metalice, maşini, utilaje şi echipamente;
▪ Fabricare produse electrice, electronice, etc.;

Investiţii pentru activităţi meşteşugăreşti, cum ar fi:

▪ Activităţi de artizanat şi alte activităţi tradiţionale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.)

Investiţii pentru prestarea de servicii, de exemplu:

▪ Servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
▪ Servicii de reparaţii maşini, unelte, obiecte casnice;
▪ Servicii de consultanţă, contabilitate, juridice, audit;

Activităţi de servicii în tehnologia informaţiei şi servicii informatice;

▪ Servicii tehnice, administrative, etc.;

Investitii pentru infrastructură în unităţile de primire turistică de tip agro-turistic, proiecte de activităţi de agrement.;

Producere de combustibil din biomasa (fabricare de peleţi) în vederea comercializării

Beneficiari:

-micro-întreprinderilor şi întreprinderilor mici existente, din spaţiul rural;

-fermelor care îşi diversifică activitatea de bază prin înfiinţarea sau dezvoltarea unei activităţi non agricole în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi şi întreprinderi mic Sprijin public nerambursabil nu va depăşi 200.000 Euro/beneficiar pe 3 ani fiscali. Intensitatea sprijinului public nerambursabil –maxim 90%,

Sub-măsura 6.5. „Plăţi pentru fermierii eligibili în cadrul schemei pentru micii fermieri care-şi transferă definitiv exploataţia altui fermier"

Beneficiarii Se angajează să transfere definitiv altui fermier întreaga lor exploataţie.

Conditii de eligibilitate▪ Solicitantul să deţină o exploataţie cu o suprafaţă între 1 şi 5 ha;
▪ Solicitantul are 60 ani împliniţi la data transferului;
▪ Solicitantul transferă definitiv întreaga exploataţie către un alt fermier.

Masura 07 - Servicii de bază şi reînnoirea satelor în zonele rurale

Suma alocata:1,1 mld. Euro

Sub-măsura 7.2. Investiţii în crearea şi modernizarea infrastructurii de bază la scară mică

Sprijinul va fi acordat investițiilor corporale şi necorporale pentru:

▪ Înființarea, extinderea şi îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local;

▪ Înființarea, extinderea şi îmbunătățirea rețelei publice de apă;

▪ Înființarea, extinderea şi îmbunătățirea rețelei publice de apă uzată;

▪ Investiții în crearea, modernizarea sau extinderea infrastructurii educaționale/ îngrijire şi anume:

- Înființarea şi modernizarea (inclusiv dotare) grădinițelor şi a creşelor;

Înființare şi modernizare (inclusiv dotare) after-school;

Extinderea şi modernizarea instituțiilor de învățământ secundar cu profil agricol;

Investiții aferente serviciilor medicale şi sociale

▪ Înființarea şi/sau modernizarea dispensarelor medicale rurale şi a centrelor comunitare de îngrijire

Beneficiarii sunt:

▪ Comunele şi asociațiile acestora.

▪ ONG-uri-pentru investiții în infrastructura educațională (gradinițe) şi socială (afterschool)

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele aplicate de autoritățile publice locale şi ONG-uri care sunt negeneratoare de profit şi nu va depăşi:

▪ 1.000.000 Euro/ comună, pentru investiții care vizează un singur tip de sprijin (infrastructura de drumuri, apă sau apă uzată);

▪ 2.500.000 Euro/ comună, pentru investiții care vizează înființarea infrastructurii de apă şi apă uzată

şi 1.500.000 euro pentru extinderea acestei infrastructuri;

▪ 500.000 Euro, pentru proiectele de infrastructurăeducațională/socială /infrastructura aferentă serviciilor medicale;

▪ 4.000.000 euro, pentru proiectele colective (ADI din care fac parte comune) (proiecte care vizează mai multe comune) fără a depăşi valoarea maximă /comună/tip de sprijin.

Submasura 7.6. Investiții asociate cu protejarea patrimoniului cultural

Sprijinul va fi acordat investițiilor corporale şi necorporale pentru :

▪ Restaurarea, conservarea şi accesibilizarea patrimoniului cultural imobil de interes local (clasa B);

▪ Restaurarea, conservarea şi accesibilizarea aşezămintelor monahale;

Beneficiarii sunt

▪ Comunele sau asociațiile acestora

▪ ONG-uri

▪ Unități de cult

▪Persoane fizice autorizate şi societăți comerciale care dețin în administrare obiective de patrimoniu cultural de clasă B, de utilitate publică

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru **proiectele de utilitate publică,** negeneratoare de profit şi nu va depăşi 500.000 euro.

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei submăsuri va fi 85% din totalul cheltuielilor eligibile pentru **proiectele generatoare de venit** şi nu va depăşi 200.000 euro

Masura 08 - Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere şi ameliorarea viabilității pădurilor

Suma alocata masurii:

FEADR (€): 105.695.160,00

Cofinanțare Națională (€): 18.652.090,00

Total (€): 124.347.250,00

Sub-măsura 8.1 Împădurirea şi crearea de suprafete împădurite

Beneficiarii sprijinului prin această măsură sunt deținătorii publici şi privați de teren agricol şi neagricol şi formele asociative ale acestora.

Masura 09 - Înființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol

Sub-masura 9.1a - inființarea grupurilor de producători în sectorul pomicol

Beneficiari: Grupurile de producători din sectorul pomicol care se încadrează în definiția IMM-urilor şi care au fost recunoscute oficial de către autoritatea competentă după 1 ianuarie 2014 şi înainte de solicitarea sprijinului.

Sprijinul acordat este 100% public şi nu poate să depăşească anual 10% din valoarea producției comercializate în primii 5 ani şi 100.000 euro/an

Masura 10 - Agro-mediu şi climă

Sub-măsură 10.1 - Plăți de agro-mediu şi climă

Beneficiari: *Beneficiarii plăților compensatorii acordate în cadrul sub-măsurii de agro-mediu şi climă sunt fermierii, utilizatori de terenuri agricole.*

Plățile de agro-mediu vor fi acordate fermierilor care îşi asumă, în mod voluntar angajamente de agro-mediu.

Cerințele specifice pachetelor sunt următoarele:

1. Pachetul 1 – pajişti cu înaltă valoare naturală

2. Pachetul 2 – practici agricole tradiționale (Pachetul 2 poate fi aplicat doar adițional, în combinație cu
Pachetul 1)
3. Pachetul 3 – pajişti importante pentru păsări
4. Pachetul 4 – culturi verzi
5. Pachetul 5 – adaptarea la efectele schimbărilor climatice
6. Pachetul 6 – pajişti importante pentru fluturi
Pachetul 7 – terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roşu

Sub-masura 10.2 Conservarea resurselor genetice animale locale in pericol de abandon

Beneficiarii plăților compensatorii pentru respectarea angajamentelor privind creşterea animalelor de fermă din rase locale în pericol de abandon sunt fermierii sau alți crescători de animale, care dețin animale femele adulte de reproducție din rasele locale prevăzute în prezenta submăsură, animalele fiind înscrise în registrele genealogice ale raselor - secțiunea principală şi în programele de conservare ale raselor.

Valorile plăților compensatorii, calculate sub formă de costuri standard pentru acoperirea pierderii de venit datorate asumării de angajamente voluntare privind creşterea animalelor femele adulte de reproducție din rase locale în pericol de abandon, pe specii, sunt prezentate mai jos:

- Bovine – 200 EUR/cap
- Ovine – 13 EUR/cap
- Caprine – 6 EUR/cap
- Ecvidee – 200 EUR/cap
- Porcine – 88 EUR cap

Masura 11 – Agricultură ecologică

Sub-măsură: 11.1 - Sprijin pentru conversia la metodele de agricultură ecologică

Submăsura conține 5 pachete/ Plățile compensatorii sunt calculate sub formă de costuri standard pentru fiecare din cele 5 pachete propuse:

▪ Pachetul 1 – Culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț); 295 euro/ha/an,
▪ Pachetul 2 – Legume; 500 euro/ha/an,
▪ Pachetul 3 – Livezi; 620 euro/ha/an,
▪ Pachetul 4 – Vii; 532 euro/ha/an
▪ Pachetul 5 – Plante medicinale şi aromatice: 460 euro/ha/an.

Sprijinul se acordă ca sumă fixă, acordată pe unitatea de suprafață (hectar) şi reprezintă o compensație pentru pierderile de venit şi costurile suplimentare suportate de beneficiarii care încheie angajamente voluntare.

Beneficiarii: *Sprijinul va fi acordat numai fermierilor activi înregistrați în sistemul de agricultură ecologică.*

Cererea de plată va fi depusă anual, pentru fiecare an de angajament.

Perioada de angajament pentru conversia la metodele de agricultură ecologică este de maximum 2 ani (pentru culturi anuale) sau maximum 3 ani (pentru culturi perene).

Sub-măsură: 11.2 - Sprijin pentru menținerea practicilor de agricultură ecologică

Submăsura conține 5 pachete/Plățile compensatorii sunt calculate sub formă de costuri standard pentru fiecare din cele 5 pachete propuse:

▪ Pachetul 1 – Culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț); 220 euro/ha/an
▪ Pachetul 2 – Legume; 431 euro/ha/an,
▪ Pachetul 3 – Livezi; 442 euro/ha/an,
▪ Pachetul 4 – Vii; 480 euro/ha/an,
▪ Pachetul 5 – Plante medicinale şi aromatice: 427 euro/ha/an.

Beneficiarii: *Sprijinul va fi acordat numai fermierilor activi înregistrați în sistemul de agricultură ecologică.*

Cererea de plată va fi depusă anual, pentru fiecare an de angajament.

Angajamentele pentru menținerea agriculturii ecologice (inclusiv cele care urmează direct după perioada inițială de conversie) se încheie pentru o perioadă de 5 ani.

Masura 13 - Plăți pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale sau cu alte constrângeri

Sub-măsură13.1 - Plăți compensatorii în zona montană

Beneficiarii acestei submăsuri sunt fermierii activi.

Fiind vorba de o plată compensatorie, sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri are o intensitate de 100%.

Pentru zona montană nivelul plății compensatorii este de 86 euro/ha/an (80% din pierderea de venituri şi costurile suplimentare evaluate la 108 euro/ha/an).***Sub-măsura 13.2 - Plăți compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri naturale semnificative***

Beneficiarii acestei submăsuri sunt fermierii activi.

Fiind vorba de o plată compensatorie, sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri are o intensitate de 100%.Pentru zonele care se confruntă cu alte constrângeri naturale semnificative nivelul plății compensatorii este de 54 euro/ha/an (80% din

pierderea de venituri şi costurile suplimentare evaluate la 68 euro/ha/an)

Sub-măsura 13.3 - Plăti compensatorii pentru zone care se confruntă cu constrângeri specifice

Beneficiarii acestei submăsuri sunt fermierii activi.

Fiind vorba de o plată compensatorie, sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri are o intensitate de 100%.

Pentru zone care se confruntă cu alte constrângeri naturale specifice nivelul plății compensatorii este de 70 euro/ha/an (80% din pierderea de venituri şi costurile suplimentare evaluate la 88 euro/ha/an).

Masura 14 – Bunăstarea animalelor

Masura 15 - Servicii de silvo-mediu, servicii climatice şi conservarea pădurilor (art 34)

Suma alocata masurii:

FEADR (€): 100.000.000,00

Cofinanțare Națională (€): 15.000.000,00

Total (€): 115.000.000,00

Sub-măsura 15.1 - Plăti pentru angajamente de silvo-mediu

Pachetele propuse în cadrul sub-măsurii/ Plățile compensatorii, calculate sub formă de costuri standard pentru fiecare pachet sunt următoarele:

▪ Pachetul 1 – Asigurarea de zone de linişte: 25 €/an/ha

▪ Pachetul 2 – Utilizarea atelajelor la colectarea lemnului din rărituri: 103 €/ha

Beneficiarii *sprijinului sunt deținătorii de terenuri forestiere din FFN care pot fi:*

A. Proprietarii de terenuri:

a. proprietate privată a persoanelor fizice şi juridice

b. proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale

c. proprietate privată a unităților administrativ-teritoriale

B. Asociații ale proprietarilor de terenuri prevăzuți anterior.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri este de tip **compensatoriu**. Prima compensatorie de silvo-mediu este plătită anual, ca sumă fixă, acordată pe unitatea de suprafață (hectar) şi reprezintă o compensație pentru 423 pierderile de venit şi costurile suplimentare suportate de deținătorii de terenuri forestiere care încheie angajamente voluntare.

Masura 16 Cooperare

Suma alocata masurii:FEADR (€): 28.020.000,00

Cofinanțare Națională (€): 2.800.000,00

Total (€): 30.820.000,00

Sub-măsura 16.1 - Sprijin pentru înființarea şi funcționarea grupurilor operaționale (GO), pentru dezvoltarea de proiecte pilot, noi produse

Beneficiarii *unici ai acestei sub-măsuri sunt Grupurile Operaționale (GO).*

▪ GO este un parteneriat

▪ GO este constituit din minim un partener din categoriile de mai jos şi cel putin un/o fermier/grup de producători/ cooperativă sau un/o silvicultor/composesorat/ obşte de moşneni/ obşte răzeşească, în funcție de tema proiectului:

- partener cu domeniul de activitate - cercetare;
- partener cu domeniul principal de activitate în sectorul agro-alimentar sau silvic.

Se poate acorda sprijin prin această sub-măsură şi parteneriatelor existente, dacă indeplinesc condițiile de mai sus şi daca depun exclusiv proiecte noi.

Cuantumul maxim al sprijinului este de până la 500.000 Euro.

Costurile de înființare şi funcționare ale GO nu vor depăşi 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiectul depus.

Sub-măsura 6.1a Sprijin pentru înființarea şi funcționarea grupurilor operaționale, dezvoltarea de proiecte pilot, produse şi procese

Beneficiarii *unici ai acestei sub-măsuri sunt*:

Grupurile Operaționale (GO)

▪GO este un parteneriat;

▪GO este constituit din minim un partener din categoriile de mai jos şi cel putin un/o fermier/grup de producători/ cooperativă din sectorul pomicol:

- Partener cu domeniul de activitate cercetare (de ex.: producție/procesare/ambalare fructe), corespunzator temei proiectului;
- Partener care are ca activitate principală procesarea/comercializarea fructelor provenite din sectorul pomicol sau producția de ambalaje şi alte produse destinate sectorului, în concordanță cu tema proiectului.

Se poate acorda sprijin prin această sub-măsură şi parteneriatelor existente, dacă indeplinesc condițiile de mai sus şi daca depun exclusiv proiecte noi.

Cuantumul maxim al sprijinului este de până la 500.000 Euro.

Costurile de înființare şi funcționare ale GO nu vor depăşi 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiectul depus

Sub-măsura 16.4 - Sprijin acordat pentru cooperare orizontală şi verticală între actorii din lanțul de aprovizionare

Sprijinul se va acorda pentru:

▪ Parteneriate constituite din minimum un partener din categoriile de mai jos şi cel putin un fermier sau un/o grup de producători/cooperativă care activează în sectorul agricol.
▪ Microîntreprinderi şi întreprinderi mici;
▪ Organizaţii neguvernamentale;
▪ Consilii locale.
▪ Unităţi şcolare, sanitare, de agrement şi de alimentaţie publică.
Ponderea sprijinului nerambursabil va fi de 100% din totalul cheltuielilor eligibile. Cuantumul maxim al sprijinului este de până la 100.000 Euro.
Costurile de funcţionare a cooperării nu vor depăşi 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiectul depus.

Sub-măsura 16.4a - Sprijin pentru cooperarea orizontală şi verticală între actorii din lanţul de aprovizionare

Sprijinul se acordă pentru investiţii tangibile şi/sau intangibile pentru promovarea unor proiecte comune care implică cel puţin două entităţi care cooperează pentru:
▪ Crearea /dezvoltarea unui lanţ scurt de aprovizionare/pieţe locale (cu produse rezultate din sectorul pomicol);
▪ Activităţi de promovare referitoare la crearea /dezvoltarea unui lanţ (sau lanţuri) scurt/e de aprovizionare (cu produse rezultate din sectorul pomicol) şi la piaţa locală deservită de acest lanţ/aceste lanţuri;

Beneficiarii:

▪ Sprijinul se va acorda parteneriatelor constituite din minim un partener din categoriile de mai jos si cel putin un fermier sau un/o grup de producători/cooperativă care activează în sectorul pomicol:
▪ Microîntreprinderi si întreprinderi mici
▪ Organizatii neguvernamentale înregistrate conform legislatiei nationale;
▪ Consilii locale;
▪ Unităti scolare, sanitare, de agrement si de alimentatie publică.
Ponderea sprijinului nerambursabil va fi de 100% din totalul cheltuielilor eligibile. Cuantumul maxim al sprijinului este de până la 100.000 Euro.
Costurile de funcţionare a cooperării nu vor depăşi 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiectul depus.

Masura 17 – Gestionarea riscurilor

Suma alocata masurii:

FEADR (€): 200.000.000,00
Cofinanţare Naţională (€): 35.290.000,00
Total (€): 235.290.000,00

Sub-măsura 17.2 - Fonduri Mutuale

Prin intermediul măsurii vor fi sprijinite următoarele **activităţi:**
▪ compensarea fermierilor prin intermediul fondurilor mutuale pentru agricultură, pentru pierderile economice înregistrate de aceştia în urma unor evenimente nefavorabile;
▪ sprijin financiar acordat pentru înfiinţarea fondurilor mutuale pentru agricultură.

Beneficiari direcţi:

▪ Fonduri mutuale pentru agricultură constituite şi acreditate de către autoritatea competentă în conformitate cu legislaţia naţională.
Beneficiari indirecţi:
▪ Fermierii activi în sensul definiţiei art. 9 din Regulamentul nr 1307/2013, care au subscris la fonduri mutuale pentru agricultură, în sensul definiţiei din prezenta măsura şi în conformitate cu legislaţia naţională.
Cheltuielile eligibile ale fondurilor mutuale finanţate din fonduri publice în conformitate cu reglementările prezentei măsuri sunt grupate în trei categorii:
Compensaţii financiare plătite fermierilor pentru pierderile economice cauzate de fenomene meteorologice nefavorabile sau de manifestarea unei boli a animalelor sau plantelor sau de infestare cu dăunători sau un incident de mediu
Cheltuielile administrative aferente creării fondurilor mutuale repartizate pe o perioadă de maximum trei ani într-un mod degresiv
iii.Dobânzile plătite pentru împrumuturile comerciale contractate de fondul mutual cu scopul de a plăti compensaţii financiare fermierilor în caz de criză.
Nu sunt eligibile cheltuielile legate de reasigurarea fondurilor mutuale, precum nici contribuţiile la capitalul social iniţial al fondurillor.
Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va fi de maximum 65% din cheltuielile eligibile

Masura 19 - Dezvoltarea locală a LEADER

Suma alocata masurii:

FEADR (€): 574.930.000,00
Cofinanţare Naţională (€): 63.880.000,00
Total (€): 638.810.000,00

Sub-măsura 19.1 - Sprijin pregătitor

În cadrul acestei sub-măsuri beneficiarii sunt parteneriate privat-publice constituite în baza unui Acord de Parteneriat, indiferent dacă reprezintă teritorii care sunt acoperite de GAL-uri ce au fost selectate în PNDR 2007-2013, sau parteneriate

potențiale/existente formate din parteneri care au fost membri în GAL-uri autorizate și/sau parteneri care nu au mai fost membri în GAL-uri.
Partenerii economici privați, precum și alți reprezentanți ai societății civile vor reprezenta cel puțin 51% la nivel decizional. Reprezentanții orașelor vor reprezenta maximum 25% la nivel decizional (organisme de conducere ale GAL-ului și comitet de selecție) și raportat la populația acoperită într-un teritoriu GAL.
Cheltuieli pentru:
a. activități de consultare, animare și grupuri de lucru în vederea elaborării SDL;
b. consultanță tehnică și financiară în vederea elaborării SDL, inclusiv achiziția de informații și date necesare elaborării SDL;
c. costuri de personal necesar în vederea elaborării SDL.

Sub-măsura 9.2 - Sprijin pentru implementarea acțiunilor în cadrul strategiei de dezvoltare locală

Acțiunile inovatoare pot viza de exemplu:
▪ eficiența energetică și promovarea energiei din surse regenerabile,
▪ TIC
▪ patrimoniu material și imaterial inclusiv patrimoniu natural de interes local,
▪ grupuri de producători,
▪ piețe agricole, agroalimentare pentru produsele locale,
▪ grupuri vulnerabile și comunități dezavantajate etc

Beneficiarii sunt:
▪ Entități juridice private/publice în conformitate cu fișa măsurii din SDL sau cu fișa corespunzătoare măsurii din PNDR și/sau fișa LEADER. GAL nu este beneficiar eligibil.
Ponderea maximă a sprijinului din totalul cheltuielilor eligibile este de până la 100% - până la un maxim de 200.000 de euro/proiect.Se vor aplica regulile de ajutor de stat în vigoare (dacă este cazul) specifice fiecărui tip de măsură implementată prin LEADER.

Sub-măsura 19.3 - Pregătirea și implementarea activităților de cooperare ale Grupului de Acțiune Locală

Tipurile de activități includ, printre altele:
▪ pregătirea proiectelor de cooperare inter-teritorială și transnațională;promovarea unor produse, practici, procese și tehnologii noi;
▪ organizarea unor procese de lucru comune, prin partajarea echipamentelor și resurselor;
▪ crearea unor lanțuri scurte alimentare și a unor piețe locale;
▪ promovarea grupurilor de producători;
▪ promovarea grupurilor vulnerabile;
▪ activități culturale comune;
▪ abordările colective ale proiectelor de mediu;
▪ proiecte pilot care vizeaza oricare dintre actiunile de mai sus.

Beneficiarii: Vor beneficia de sprijin prin PNDR Grupurile de Acțiune Locală autorizate de AM PNDR.
Cheltuielile sunt eligibile pentru:
▪ pregătirea proiectelor;
▪ organizarea misiunilor tehnice, întâlnirilor, atelierelor de lucru;
▪ proiecte comune de instruire, networking legate de acțiunea comună;
▪ costurile administrative;
▪ activități de promovare;
▪ achiziția/inchirierea de echipamente/bunuri aferente proiectului de cooperare.
Cuantumul maxim al sprijinului va fi de 200.000 de euro pe proiect.
Se vor aplica regulile de ajutor de stat în vigoare (dacă este cazul).
Intensitatea sprijinului pentru proiectele generatoare de venit este de maximum 90% (în funcție de domeniul de intervenție), iar pentru proiectele negeneratoare de venit este de 100%.

Sub-măsura 19.4 - Sprijin pentru cheltuieli de funcționare și animare

Beneficiarii: Grupuri de Acțiune Locală
Cuantumul maxim al sprijinului din totalul cheltuielilor eligibile este de 100%.
GAL selectate pot solicita agenției de plăți plata unui avans aferent costurilor de funcționare și animare, după semnarea contractului de finanțare.
Cuantumul avansului nu poate depăși 50% din sprijinul public legat de costurile de funcționare și de animare.

Masura 20 – Asistență tehnică State Membre

STRUCTURA INSTITUTIONALA:
AM PNDR(Autoritate de Management): Ministerul Agriculturii, Direcția Generală Dezvoltare Rurală (DGDR-AM PNDR)
Autoritatea de Certificare: Autoritatea de Audit constituită pe lângă Curtea de Conturi a României
Organismele intermediare:
Romania are două agenții de plăți, una pentru efectuarea plăților acordate din FEADR, respectiv AFIR, iar cea de-a doua, APIA - pentru plățile aferente FEGA.

Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR): este responsabilă de primirea şi înregistrarea cererilor de finanțare, contractarea proiectelor pentru măsurile PNDR delegate de AM şi, de asemenea, este **responsabilă pentru funcția de plată pentru toate măsurile din PNDR.**

- AFIR deleagă către APIA o parte din atribuțiile specifice aferente măsurilor ce implică plăți compensatorii.
- **Agenția de Plăți şi Intervenție pentru Agricultură (APIA): este responsabilă de primirea formularelor cererilor de angajament şi de plată pentru măsurile cu plțicompensatorii pe suprafață.**
- ***Alte institutii/organisme implicate:***
- **Comitetul de Monitorizare**: este o structură națională de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol în asigurarea performanței PNDR şi eficienței implementării acestuia.
- **Comitetul de Coordonare a Evaluării**
- **Grupurile de lucru tehnice**
- **Evaluatorii.** Evaluările PNDR se vor face de către evaluatori care sunt independenți față de autoritățile responsabile de implementarea programului.
- **Sume alocate PNDR 2014-2020:**
- Alocarea financiara a Uniunii Europene din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurala (FEADR), acordata Romaniei pentru implementarea Programului National de Dezvoltare Rurala 2014 – 2020 este de **8.015,6 mil. euro**.

Setul de masuri privind investitii in ferma si in intreprinderi rurale pentru:
-investitiile in active fizice: 2,057 mld. euro,
-dezvoltarea exploatatiilor si a intreprinderilor: 800,36 mil. Euro;
-serviciile de baza si reinnoirea satelor in zonele rurale: 1,1 mld. euro.

Setul de masuri referitoare la mediu si clima- suma totala: 2,387 mld. euro.
-impadurirea si crearea de suprafete impadurite si perdele forestiere – 105 mil. Euro;
- masura agromediu si clima – 850 mil. Euro;
- agricultura ecologica – 200 mil. Euro;
- delimitarea zonelor care se confrunta cu constrangeri naturale sau cu alte constrangeri specifice – 1,232 mld. euro.

Seturile de masuri privind:
- transferul de cunostinte si actiuni de informare -25,40 mil. euro alocati
-serviciile de consiliere -25,40 mil. euro alocati,
-cooperarea - 28,01 mil. euro (inclusiv pomicultura cu o alocare de aproximativ 15 mil. euro
-gestionarea riscurilor (fondul mutual) - 200 mil. euro.
-Pentru LEADER - 625 mil. euro
-asistenta tehnica, inclusiv Reteaua Nationala de Dezvoltare Rurala - 178 mil. euro.

PO CAPITAL UMAN 2014-2020
versiune iulie 2014

Alocare Financiara: **3,44 mld. euro**

Axa Prioritară - Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri"
Prioritatea de investiții
1.1 -Integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale şi a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri;

Tipuri de activități
▪ Îmbunătățirea nivelului de educație şi competențe.
▪ Încurajarea participării pe piața muncii.
▪ Încurajarea antreprenoriatului şi a ocupării pe cont propriu.
▪ Încurajarea mobilității forței de muncă.
Alte măsuri pentru implementarea **Garanției pentru Tineri**
Axa Prioritară 1 susține orice alte tipuri de măsuri destinate tinerilor NEETs din cele trei regiuni (Centru, Sud-Est şi Sud Muntenia) eligibile care au fost incluse în Planul de Implementare al Garanției pentru Tineret.
Axa Prioritară2: Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs (not in education, employment or training)
Prioritatea de investitii 1.1: integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special a celor care nu au un locde muncă, care nu urmează studii sau cursuri de formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale şi a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusivprin implementarea garanției pentru tineri;

Acțiuni:

▪ Servicii personalizate de informare, consiliere şi orientare pentru identificarea celor mai bune opțiuni de sprijin – educație, formare, ocupare sau, acolo unde este posibil sau necesar, o combinație a celor trei opțiuni de sprijin (de ex. tinerii NEETs cu şanse cele mai scăzute de ocupare pot avea nevoie, în egală măsură, de îmbunătățirea competențelor, finalizarea studiilor obligatorii şi sprijin pentru ocupare)

▪ Îmbunătățirea nivelului de educație şi competențe:

▪ Încurajarea participării pe piața muncii:

▪ Încurajarea antreprenoriatului şi a ocupării pe cont propriu:

▪ Încurajarea mobilității forței de muncă:

Prin intervențiile prevăzute în cadrul acestei Priorități de Investiți se are în vedere atingere a unui al doilea rezultat, respectiv la nivelul întregii țări.

În vederea atingerii celui de-al doilea obiectiv specific *asigurarea unui mecanism integrat de sprijin a tinerilor NEETs* stabilit, vor fi susținute din FSE următoarele tipuri de acțiuni:

- Campanii de informare şi conştientizare dedicate tinerilor din categoria NEETs, luând în considerare situația lor diferită (cei ce au părăsit timpuriu şcoala, cei care nu au reuşit să-şi găsească un loc de muncă după terminarea educației secundare cu sau fără calificare şi absolvenții de învățământ superior, persoanele sărace, persoanele cu nivel de educație scăzut sau minoritățile etc.), care să faciliteze inclusiv înregistrarea în baza de date NEETs;
- Dezvoltarea rețelei de puncte de contact/ centre de garanție pentru tineri şi asigurarea funcționării acesteia/ acestora în bune condiții, incluziv prin asigurarea unui personal adecvat, corect dimensionat nevoilor.
- Dezvoltarea mecanismelor de sprijinire a tinerilor NEETs, inclusiv prin platforme de tip „bursa online a locurilor de muncă", instrumente de mediere pe piața muncii (job matching), rețele de sprijin pentru tinerii NEETs, în special cei aparținând categoriilor vulnerabile etc.
- Monitorizarea măsurilor dedicate NEETs.

Regiunile care beneficiază de sprijin Bucureşti/Ilfov, Nord-Est, Nord-Vest, Vest, Sud-Vest Oltenia

Prioritate de investiții 2.1: Integrarea durabilă pe piața forței de muncă a tinerilor, în special acelor care nu au un loc de muncă, care nu urmează studii sau cursuride formare, inclusiv a tinerilor care se confruntă cu riscul excluziunii sociale şi a tinerilor din comunitățile marginalizate, inclusiv prin implementarea garanției pentru tineri

Pentru implementarea acestei priorități de investiții se are în vedere utilizarea instrumentelor financiare în manieră integrată, prin pachete de servicii şi finanțări incluzând:

▪ alocații financiare nerambursabile de mici dimensiuni

▪ garanții pentru creditele contractate în vederea realizării planurilor de afaceri

▪ măsuri de sprijin pentru antreprenori (viitori antreprenori), constând în instruire, consiliere şi mentorat domeniul antreprenoriatului şi gestionarea afacerii, asistență în perioada de înființare a firmei etc.

Axa Prioritară 3- Locuri de muncă pentru toți

Prioritatea de investiții 3.1: Acces la locuri de muncă pentru persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă şi pentru persoanele inactive, inclusiv pentru şomerii de lungă durată şi pentru persoanele cu şanse mici de angajare, inclusiv prin inițiative locale de angajare şi sprijin pentru mobilitatea forței de muncă

Tipuri de acțiuni:

▪ Acordarea de consultanță şi soluții individuale de sprijin, cum ar fi acțiuni de orientare profesională şi prealabile (re)inserției profesionale a persoanelor din grupurile dezavantajate vizate, pentru a stimula ocuparea forței de muncă, în special pentru a beneficia de oportunitățile de angajare pe termen lung, apărute ca urmare a modificărilor structurale de pe piața muncii;

▪ Evaluarea şi certificarea competențelor dobândite în mediu informal şi non-formal, ca modalitate de creştere a şanselor de ocupare;

▪ Scheme de formare profesională personalizate, ca modalitate de atenuare a dezechilibrelor dintre cerere si oferta de muncă;

▪ Acordarea de subvenții angajatorilor, în vederea creării de noi locuri de muncă, a organizării de scheme de ucenicie şi stagii;

▪ Stimularea mobilității forței de muncă prin acordarea de prime de mobilitate (de instalare şi încadrare) pentru a facilita creşterea ocupării şi a contribui la reducerea disparităților regionale.

Prioritatea de investiții 3.2: Activități independente, antreprenoriat şi înființare de întreprinderi, inclusiv a unor microîntreprinderi şi a unor întreprinderi mici şi mijlocii inovatoare;

Tipuri de activități:

▪ Acordarea de sprijin financiar pentru înființarea/ dezvoltarea afacerii nou înființate

▪ Furnizarea de servicii de consiliere/ consultanță (ex. elaborare plan de afaceri, consultanță juridică, contabilitate, marketing, îmbunătățirea practicilor şi dezvoltarea afacerilor etc.), formare profesională antreprenorială şi alte forme de sprijin (de exemplu, mentorat)

▪ Acțiuni de promovare a diversificării şi conversiei către activitățile non-agricole, prin stimularea activităților independente şi a înființării de noi afaceri în zonele rurale (inclusiv prin acordarea de stimulente financiare, prin servicii de orientare profesională şi consiliere pentru afaceri), ținând cont de potențialul de dezvoltare al regiunii/regiunilor

▪ Promovarea dezvoltării şi creării de locuri de muncă în comunitățile pescăreşti, costiere şi danubiene, pentru a adăuga valoare activităților şi produselor pescăreşti şi/ sau diversificarea activităților către alte sectoare maritime (turism, valorificarea resurselor maritime si fluviale, precum şi a celor aparținând platformei continentale şi subsolului marin în general).

<u>Prioritatea de investiții 3.3</u>: Creşterea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă în cadre formale, nonformale şi informale, actualizarea cunoştințelor, a competențelor şi a aptitudinilor forței de muncă şi promovarea unor parcursuri de învățare flexibile, inclusiv prin orientarea profesională şi validarea competențelor dobândite.

Acțiuni: Forme inovatoare de organizare a muncii, promovarea sănătății şi a siguranței la locul de muncă

▪ Coaching pentru managementul firmelor pentru a se adapta cu succes la schimbările rapide ale mediului de afaceri;

▪ Outplacement (orientare în cariera, evaluarea carierei, întocmirea unui CV şi pregătirea pentru interviu, dezvoltarea de rețele, abilități de căutare de loc de muncă vizând piața muncii) în contextul restructurării companiilor şi sectoarelor;

▪ Planificare strategica pe termen lung în companii, care anticipează schimbările;

▪ Mecanisme de planificare prospectivă a ocupării forței de muncă şi a competențelor;

▪ Network/ Rețea pentru competențe / schimb de bune practici si programe comune de schimb de experiență pentru angajați ai mai multor întreprinderi din acelaşi sector.

<u>Prioritatea de investiții 3.4</u>: Adaptarea la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor şi a antreprenorilor. Vor fi sprijinite:

▪ Dezvoltarea unei baze de date integrate la nivel național privind tinerii NEETs, pentru înregistrarea şi monitorizarea situației acestora, cu evidențierea în funcție de situația lor, precum şi pe zone de rezidență, conform cerințelor UE în acest sens.

▪ Dezvoltarea de instrumente, precum şi derularea de activități de colectare, analiză şi prognoză pentru a asigura o cunoaştere cât mai aprofundată a nevoilor în continuă schimbare ale pieței muncii, pentru diferitele categorii de lucrători, precum şi pentru alți actori ai pietei muncii;

▪ Dezvoltarea şi adaptarea acțiunilor de formare a personalului din instituțiile de ocupare a forței de muncă, pentru creşterea capacității acestora de a implementa intervențiile planificate, inclusiv prin schimb de bune practici/ învățare reciprocă cu alte State Membre în vederea perfecționării şi adaptării practicii naționale privind furnizarea serviciilor specifice;

▪ Elaborarea, îmbunătățirea şi adaptarea procedurilor de lucru, în vederea creşterii capacității instituțiilor care se ocupă de forța de muncă la nivel regional/local, inclusiv prin implementarea unor scheme si proceduri cu caracter „pilot";

▪ Acțiuni de colaborare cu partenerii sociali şi mediul de afaceri (cum ar fi crearea de parteneriate, dezvoltarea de platforme comune etc.) pentru creşterea ocupării forței de muncă, precum şi a oportunităților profesionale şi a legăturilor cu piața muncii;

<u>Prioritatea de investiții 3.5</u>: Modernizarea instituțiilor pieței forțelor de muncă, precum serviciile publice şi private de ocupare a forței de muncă şi îmbunătățind satisfacerea nevoilor pieței forțelor de muncă, prin măsuri de stimulare a mobilității transnaționale a lucrătorilor şi prin programe de mobilitate şi printr-o mai bună cooperare între instituții şi părțile interesate relevante

Utilizarea instrumentelor financiare în manieră integrată, prin pachete de servicii şi finanțări incluzând:

▪ alocații financiare nerambursabile de mici dimensiuni

▪ garanții pentru creditele contractate în vederea realizării planurilor de afaceri

▪ măsuri de sprijin pentru antreprenori (viitori antreprenori), constând în instruire, consiliere şi mentorat domeniul antreprenoriatului şi gestionarea afacerii, asistență în perioada de înființare a firmei etc.

Axa Prioritară 4: Incluziunea socială şi combaterea sărăciei

Prioritatea de investiţii 4.1: Integrarea socio-economică a comunităţilor marginalizate, cum ar fi romii

Tipuri de acţiuni orientative:

▪Acţiuni de sprijin pentru creşterea accesului şi participării la educaţie şi formare de calitate şi reducerea părăsirii timpurii a şcolii prin acordarea unor pachete integrate, care să acopere costurile de transport şi masă, asigurarea materialelor educaţionale, accesul la servicii medicale si sociale, etc.;

▪Acordarea de stimulente financiare/subvenţii persoanelor din cadrul comunităţilor defavorizate şi grupurilor vulnerabile în vederea încurajării intrării sau menţinerii pe piaţa muncii, inclusiv pentru asigurarea tranziţiei de la sistemul de protecţie socială, precum şi pentru încurajarea participării la formarea profesională continuă sau la programe de ucenicie şi stagii, însoţite de măsuri de acompaniere (inclusiv socială) adaptate grupului ţintă şi de alte tipuri de intervenţii identificate ca fiind necesare (de exemplu premii, vouchere, inclusiv pentru transport, îmbunătăţirea calităţii spaţiului de locuit şi a condiţiilor de igienă, etc.)

▪Susţinerea antreprenoriatului şi ocupării pe cont propriu în cadrul comunităţii, inclusiv în randul persoanelor din grupurile vulnerabile şi a creării de noi locuri de muncă prin utilizarea resurselor locale, prin acordarea de micro-granturi, etc.

▪ Sprijin pentru dezvoltarea de întreprinderi sociale de inserţie, însoţită de crearea de locuri de muncă şi de utilizarea resurselor locale

▪Proiecte (inclusiv proiecte pilot) care vizează furnizarea de servicii într-un mod integrat la nivelul comunităţii, care pot include măsuri de ocupare şi formare a forţei de muncă, măsuri sociale, sănătate, educaţie, locuire etc..

▪Proiecte integrate care cuprind realizarea de analize complexe la nivel de comunitate care să evidenţieze nevoile locale, potenţialul de dezvoltare, inclusiv a mediului de afaceri, profile de resurse umane şi abilităţi, cererea locală /a zonelor învecinate de pe piaţa forţei de muncă, identificarea de soluţii viabile care să urmărească incluziunea socială a persoanelor /grupurilor/ comunităţilor vulnerabile /precum si implementarea planurilor de acţiune subsecvente.

▪Sprijinirea dezvoltării de servicii sociale, precum si de servicii comunitare integrate medicale şi sociale furnizate la nivelul comunităţii (se poate avea în vedere acoperireacosturilor aferente funcţionării adecvate a acestora, inclusiv a cheltuielilor de personal), inclusiv prin aplicarea de soluţii inovatoare în furnizarea serviciilor de bază (de ex. sistem de vouchere, utilizare forţă de muncă locală)

▪Formarea personalului din cadrul serviciilor sociale si al serviciilor comunitare integrate, sociale si medicale.

▪ Proiecte integrate (formare profesională şi activităţi sociale/ furnizare servicii sociale/ reabilitare locuinţe/ spaţii publice) care vizează implicarea activă/ voluntariatul membrilor comunităţii/ grupurilor vulnerabile în soluţionarea problemelor cu care se confruntă comunitatea.

▪Acţiuni de facilitare şi mediere a relaţiilor dintre diverşii actori relevanţi la nivel local/regional pentru identificarea şi consolidarea de parteneriate, elaborare de strategii de dezvoltare a comunităţii şi de planuri de acţiune comunitară pentru rezolvarea problemelor comunităţii printr-o abordare participativă

▪Campanii de informare şi conştientizare şi acţiuni specifice pentru creşterea responsabilităţii sociale şi promovarea iniţiativelor de voluntariat şi a incluziunii active, inclusiv prin valorizarea modelelor de succes din rândul comunităţilor ţintă pentru combaterea tuturor formelor de discriminare şi promovarea egalităţii de şanse.

*În vederea realizării celui de-al doilea obiectiv specifi***- *creşterea incluziunii sociale a grupurilor vulnerabile***, *vor fi susţinute din FSE:*

Următoarele tipuri de acţiuni orientative:

▪Proiecte integrate (servicii sociale/ medicale/ocupare/ de educaţie etc) care se adresează nevoilor specifice ale grupurilor vulnerabile.

▪Acordarea de stimulente financiare/subvenţii persoanelor din cadrul comunităţilor defavorizate şi grupurilor vulnerabile în vederea încurajării intrării sau menţinerii pe piaţa muncii, inclusiv pentru asigurarea tranziţiei de ieşire din sistemul de protecţie socială, precum şi pentru încurajarea participării la formarea profesională continuă sau la programe de ucenicie şi stagii, însoţite de măsuri de acompaniere (inclusiv socială) adaptate grupului ţintă şi de alte tipuri de intervenţii identificate ca fiind necesare (de exemplu premii, vouchere, inclusiv pentru transport, îmbunătăţirea calităţii spaţiului de locuit şi a condiţiilor de igienă, etc.).

▪Campanii de conştientizare şi acţiuni specifice pentru informare privind serviciile care pot fi accesate, precum şi de prevenţie;

▪ Campanii de informare şi conştientizare şi acţiuni specifice pentru creşterea responsabilităţii sociale şi promovarea iniţiativelor de voluntariat şi a incluziunii active, inclusiv prin valorificarea modelelor de succes din rândul comunităţilor ţintă pentru combaterea tuturor formelor de discriminare şi promovarea egalităţii de şanse

Prioritatea de investiţii 4.2: Promovarea antreprenoriatului social şi a integrării profesionale în întreprinderile sociale şi promovarea economiei sociale şi solidare pentru a facilita accesul la locuri de muncă

Tipuri de acţiuni:

▪ Sprijin (ex. formare profesională, consiliere, consultanţă in domeniul antreprenoriatului, identificarea de pieţe de desfacere, dezvoltarea capacităţii şi abilităţilor în diferite domenii etc) pentru înfiinţarea de noi întreprinderi sociale şi dezvoltarea celor existente, inclusiv acordarea de sprijin financiar sub forma micro-granturilor.

▪ Sprijin pentru măsurile de îmbătrânire activă, de ex. angajarea vârstnicilor prin întreprinderi sociale;

▪ Crearea şi consolidarea parteneriatelor cu actorii relevanţi de pe piaţa muncii, din sistemul de învăţământ, sau de asistenţă medicală, de asistenţă socială sau din administraţia locală/centrală, în vederea creşterii implicării în furnizarea de servicii relevante, integrate şi de calitate, în special pentru grupurile vulnerabile;

▪ Crearea unor reţele de sprijin şi de cooperare, stabilirea de parteneriate, inclusiv pentru diseminarea de bune practici şi informaţii (inclusiv prin dezvoltarea unor platforme electronice de informaţii şi de schimburi pentru antreprenori sociali, incubatoare, investitori sociali şi cei care lucrează cu aceştia), activităţi de consolidare;a capacităţii şi transferul de know-how cu alte comunităţi şi cu actorii relevanţi la nivel de ţară sau din alte state membre;

▪ Activităţi de consiliere, acompaniament şi accesibilizare a persoanelor din grupurile vulnerabile în vederea desfăşurării activităţii în cadrul întreprinderilor sociale de inserţie.

▪ Dezvoltarea instrumentelor pentru o mai bună cunoaştere a sectorului şi îmbunătăţirea vizibilităţii economiei sociale/ inclusiv iniţiative de promovare a mărcii sociale, şi de conştientizare a formelor specifice de acţiune ale economiei sociale;

▪ Promovarea achiziţiilor sociale si achiziţiilor verzi/ în contextul reformei comunitare aachiziţiilor publice şi contractelor, mai ales în cazul serviciilor sociale şi de sănătate.

Prioritatea de investiţii 4.3: Creşterea accesului la servicii accesibile, durabile şi de înaltă calitate, inclusiv asistenţă medicală şi servicii sociale de interes general

Tipuri de acţiuni:

▪ Consolidarea capacităţilor de colectare a datelor, analiză şi prognoză, planificare strategică, etc., în domeniul asistenţei sociale, incluziunii sociale şi asistenţei medicale;

▪ Activităţi de formare şi consiliere pentru îmbunătăţirea nivelului de aptitudini şi competenţe al personalului specializat din cadrul instituţiilor de asistenţă socială, precum şi al furnizorilor privaţi de servicii sociale care să conducă la oferirea de servicii de calitate la nivelul comunităţii pentru copii, persoane cu dizabilităţi, persoane cu probleme psihice şi persoane în vârstă, etc. (în special în zonele mai puţin dezvoltate);

▪ Sprijin pentru înrolarea treptată a unui număr de 2.000 de asistenţi medicali comunitari, cu prioritate în zonele rurale îndepărtate cu deficit de servicii primare de sănătate sau alte bariere legate de acces si/sau cu profil de morbiditate şi mortalitate nefavorabil;

▪ Sprijin pentru angajarea sau reţinerea în sistemul de asistenţă socială a personalului pentru serviciile sociale prin plata salariilor a aproximativ 7000 specialişti/an (ex. asistenţi sociali, îngrijitori la domiciliu).

▪ Activităţi de formare şi consiliere pentru îmbunătăţirea nivelului de aptitudini şi competenţe al personalului specializat de la nivelul furnizorilor de asistenţă medicală (se acordă prioritate personalului implicat în servicii de prevenire, personalului medical care se ocupă de principalele boli, precum boli coronariene, cancer, diabet, BPOC, bolirenale cornice, hepatită cronică, tuberculoza, HIV/SIDA etc.)

▪ Oferirea unor programe de prevenire şi depistare precoce (screening) pentru principalele boli (de exemplu: boli coronariene, cancer, diabet, BPOC, boli renale cronice, hepatită cronică, tuberculoza etc.), inclusiv prin măsuri de informare, educare, conştientizare a populaţiei;

▪ Formare privind sistemul e-asistenţă socială şi e-sănătate, serviciile electronice şi instrumentele concepute în domeniul asistenţei sociale şi al asistenţei medicale care să contribuie la monitorizarea adecvată a serviciilor oferite in teritoriu si, implicit, a performanţelor generale ale programelor şi proiectelor derulate.

▪ Dezvoltarea unui mecanism de monitorizare şi evaluare a nevoilor de servicii sociale la nivel local

(inclusiv existența unor liste de aşteptare în format electronic).

▪ Dezvoltarea mecanismului de identificare a nevoilor individuale persoanelor vulnerabile cu nevoi speciale (persoane singure în situație de dependență) şi măsuri/proceduri de intervenție dezvoltate la nivel național.

▪ Elaborarea instrumentelor standard de intervenție integrată (scheme de parcurs/de intervenție pentru beneficiarii de servicii integrate / sociale, medicale, de ocupare, de educație, de locuire etc / la nivel comunitar, in vederea incluziunii sociale, obligația realizării echipei interdisciplinare şi interinstituționale)

*În vederea realizării celui de-al doilea obiectiv specific- **creşterea calității serviciilor oferite la nivelul comunității**, vor fi susținute din FSE*

Următoarele tipuri de acțiuni:

▪ Sprijin (inclusiv prin suportarea costurilor aferente personalului care prestează aceste servicii şi a costurilor asociate funcționării centrelor/ serviciilor nou înființate (ex. Costul chiriei, dotări, alte costuri operaționale esențiale etc.) pentru dezvoltarea serviciilor sociale, inclusiv în vederea tranziției de la servicii de îngrijire instituționalizate către servicii la nivelul comunității (ex. locuințe protejate, locuințe sociale, apartamente de tip familial, case de tip familial, servicii de îngrijire la domiciliu, centre de îngrijire de zi, servicii comunitare de sănătate şi asistență socială integrate, centre de tip respiro, etc.

▪ Formarea personalului la nivelul serviciilor sociale, inclusiv de la nivel comunitar (asistenți sociali, asistenți medicali comunitari, mediatori pentru romi, mediatori şcolari, mediatori sanitari, lucrători sociali, psihologi, medici de familie, etc.); formarea unor echipe interdisciplinare de specialişti concentrate pe nevoile comunității;

▪ Finanțarea unor scheme pilot de tip global grant, prin care să fie încurajate abordări inovative în furnizarea serviciilor sociale;

▪ Dezvoltarea serviciilor comunitare integrate sociale si de sănătate (se poate avea în vedere acoperirea costurilor aferente funcționării adecvate a acestora, inclusiv a cheltuielilor de personal)

Axa Prioritară 5: Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității

Prioritatea de investiții 5.1: Dezvoltare localăplasată sub responsabilitatea comunității

Tipuri de acțiuni:

▪ Sprijin pentru elaborarea strategiilor de dezvoltare locală

▪ Proiecte integrate (infrastructură plus măsuri de tip FSE) pentru reducerea sărăciei şi combaterea excluziunii sociale în comunitățile defavorizate, inclusiv:

Axa Prioritară 6: Educație şi competențe

Prioritatea de investiții 6.1: Reducerea şi prevenirea abandonului şcolar timpuriu şi promovarea accesului egal la învățământul preşcolar, primar şi secundar de calitate, inclusiv la parcursuri de învățare formale, non-formale şi informale pentru reintegrarea în educație şi formare

Activități în domeniul EICP:

▪ Dezvoltarea unui cadru instituțional coerent pentru educația şi îngrijirea copiilor antepreşcolari;

▪ Elaborarea şi implementarea unor mecanisme de asistență (stimulente financiare, facilitarea transportului sau acoperirea cheltuielilor asociate, mentorat al părinților, dezvoltarea şi utilizarea de noi materiale de învățare, inclusiv prin încurajarea utilizării TIC etc.) în vederea extinderii accesului şi participării la educația timpurie, în special pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile şi comunităților dezavantajate, cu accent pe populația roma;

▪ Sprijin pentru înființarea şi funcționarea de noi creşe, inclusiv în zonele rurale şi defavorizate;

▪ Încurajarea înscrierii personalului didactic în educația EICP, în zonele rurale/ dezavantajate pentru a asigura disponibilitatea acestor servicii şi în aceste zone (inclusiv stimulente financiare, scheme de mobilitate);

▪ Încurajarea şi Implicarea ONG-urilor/partenerilor sociali pentru a extinde şi dezvolta EICP inclusiv în zonele şi pentru comunitățile defavorizate.

Activități care vizează îmbunătățirea accesului şi participării la învățământul primar şi secundar

Activități care vizează prevenirea părăsirii timpurii a şcolii (PTS):

Activități care vizează reducerea PTS (măsuri de intervenție şi compensatorii):

Activități care vizează îmbunătățirea educației obligatorii la nivel de sistem:

Activitate transversală

Perfecționarea profesională specializată pentru personalul didactic din învățământul preuniversitar în vederea furnizării unor programe de calitate pentru educația timpurie, pentru prevenirea şi reducerea timpurie a părăsirii şcolii, a utilizării noilor metode de predare şi noilor conținuturi centrate pe nevoile elevilor, în special care lucrează cu copiii aparținând grupurilor vulnerabile/ din comunitățile dezavantajate, cu accent pe populația roma.

<u>Prioritatea de investiții 6.2</u>: Imbunătățirea calității şi a eficienței învățământului terțiar şi a celui echivalent şi a accesului la acestea, în vederea creşterii participării şi a nivelului de educație, în special pentru grupurile defavorizate

Acțiuni pentru extinderea accesului şi participării la învățământul terțiar:

▪ Instituirea unui mecanism de sprijin care să cuprindă acordarea de stimulentefinanciare (inclusiv burse) şi pachete de măsuri de asistență condiționate de absolvirea studiilor terțiare/ocuparea unui loc de muncă, în vederea creşterii numărului de cursanți şi de absolvenți din învățământul terțiar, în special cei care provin din grupuri vulnerabile, cu accent pe populația roma, rural şi cursanți netradiționali (pentru toate tipurile de studii de nivel terțiar: învățământ post-liceal, de licență şi de masterat, studii doctorale şi post-doctorale);

▪ Sprijinirea accesului la învățământul terțiar prin activități comune derulate cu elevi, studenți şi personal didactic.

Acțiuni pentru creşterea calității şi utilității studiilor terțiare:

Acțiuni de creştere a ratei de ocupare în rândul participanților din învățământul terțiar:

Acțiune transversală: Perfecționarea profesională specializată pentru personalul didactic din învățământul superior şi terțiar non-universitar în ceea ce priveşte conținutul educațional inovator şi resursele de învățare moderne şi flexibile, inclusiv programe de schimb de experiență şi diseminarea de bune practici.

<u>Prioritatea de investiții 6.3</u>: Creşterea accesului egal la învățarea pe tot parcursul vieții pentru toate grupele de vârstă în cadre formale, non-formale şi informale, actualizarea cunoştințelor, a competențelor şi a aptitudinilor forței de muncă şi promovarea unor parcursuri de învățare flexibile, inclusiv prin orientarea profesională şi validarea competențelor dobândite.

Activități pentru creşterea accesului şi participării la programele de ÎPV

▪ Instituirea unui sistem de sprijin şi măsuri de acompaniere în vederea creşterii participării la programele ÎPV, în special pentru persoanele aparținând categoriilor şi provenind din zone dezavantajate, cu accent asupra acelora necalificați, cu un nivel scăzut de educație şi formare profesională sau care provin din mediul rural;

▪ Dezvoltarea şi furnizarea de programe de învățare la locul de muncă;

▪ Dezvoltarea şi furnizarea de servicii de consiliere pentru beneficiarii de servicii ÎPV în legătură directă cu procesele de validare a rezultatelor învățării dobândite în contexte non-formale şi informale, dezvoltarea carierei şi căutarea de noi oportunități pentru locuri de muncă.

▪ Organizarea de campanii/acțiuni de informare şi conştientizare pentru promovarea importanței formării profesionale şi participării la programele de ÎPV

▪ Acțiuni de consiliere şi tutorat pentru elevii de vârstă gimnazială şi pentru părinți, pentru încurajarea participării la programele de formare profesională inițială,

▪ Dezvoltarea şi furnizarea de oportunități flexibile de ÎPV cum ar fi programele care vizează îmbunătățirea abilităților de bază şi transversale atât profesionale, cât şi non-profesionale, în special pentru acei adulți peste 25 de ani care au părăsit timpuriu şcoala, cu un nivel scăzut de educație şi calificare (facilități de instruire, programe pe o bază modulară, sistem de acumulare de credite, posibilitatea de a intra în program în momente diferite şi nu numai la începutul acestuia, adaptarea criteriilor de eligibilitate pentru astfel de programe pentru a permite accesul unui număr /categorii cât mai largi de persoane, utilizarea de noi tehnologii pentru creşterea accesului la materialele de instruire etc.).

Activități pentru creşterea calității şi relevanței sistemului de învățare pe tot parcursul vieții (ÎPV):

▪ Dezvoltarea şi implementarea unui sistem de anticipare a nevoilor de formare profesională pe termen scurt, mediu şi lung;

▪ Revizuirea calificărilor şi curricula, precum şi elaborarea de calificări noi (cu accent asupra sectoarelor economice prioritare, identificate în cadrul Strategiei Naționale pentru Competitivitate), flexibilizarea parcursurilor de învățare

▪ Crearea şi generalizarea mecanismelor de recunoaştere a rezultatelor tuturor formelor de învățare, respectiv recunoaşterea şi validarea competențelor şi calificărilor dobândite în context formal, non-formal şi informal, pentru întreg sistemul de formare profesională (IVET şi CVET)

▪ Sprijin pentru crearea şi operaționalizarea unui mecanism de certificare a competențelor şi calificărilor (costuri de funcționare a centrelor, costuri salariale, costuri de certificare etc.)

▪ Elaborarea şi implementarea unui sistem de asigurare a calităţii la nivel de sistem de CVT şi pentru programele de învăţare la locul de muncă

Dezvoltarea şi implementarea unui sistem de monitorizare a tranziţiei de la educaţie şi formare profesională la piaţa muncii (sistem de urmărire a traseului socio-profesional absolvenţilor);

▪ Dezvoltarea unui cadru instituţional coerent pentru funcţionarea centrelor comunitare de învăţare permanentă.

Activităţi pentru consolidarea capacităţii furnizorilor de educaţie şi formare pentru a dezvolta şi implementa programe de calitate, relevante pentru piaţa muncii, precum şi a furnizorilor de ÎPV:

▪ Consolidarea capacităţii instituţionale a furnizorilor de IVET şi CVET de a dezvolta şi implementa:

▪ Dezvoltarea centrelor regionale de formare profesională, mai ales pentru calificări din sectoare de creştere identificate conform Strategiei Naţionale de Competitivitate.

▪ Dezvoltarea centrelor comunitare de învăţare permanentă, vizând în special mediul rural şi comunităţile dezavantajate.

▪ Sprijin pentru dezvoltarea si implementarea de programe în sistem partenerial între furnizorii de formare profesională iniţială şi continuă si angajatori pentru organizarea şi desfăşurarea componentei de învăţare la locul de muncă (organizarea de stagii in întreprinderi pentru profesori, elaborare plan de acţiune, dezvoltare materiale de învăţare pentru elevi, dezvoltare curriculum local, furnizare competente antreprenoriale.

Prioritatea de investiţii 6.4: Sporirea relevanţei pe piaţa forţei de muncă a educaţiei şi a sistemelor de formare, facilitarea tranziţiei de la educaţie la piaţa forţei de muncă şi consolidarea formării şi a sistemelor de formare profesională, precum şi a calităţii lor, inclusiv prin mecanisme de anticipare a competenţelor, adaptarea programelor de învăţământ şi instituirea şi dezvoltarea unor sisteme de învăţare la locul de muncă, inclusiv a unor sisteme de învăţare dală şi programe de ucenicie;

Axa Prioritară7: Asistenţă tehnică

POCA

(PROGRAM OPERATIONAL CAPACITATE ADMINISTRATIVA) 2014-2020
versiune iulie 2014

Axa Prioritară 1 - Structuri eficiente la nivelul tuturor palierelor administrative şi judiciare

Valoare alocată – 275,63 mil euro FSE

Beneficiari în cadrul acestei axe prioritare vor fi: autorităţi ale administraţiei publice centrale şi locale; autorităţi administrative autonome; SGG/Cancelaria Primului Ministru; structurile asociative ale autorităţilor administraţiei publice locale; asociaţiile de dezvoltare intercomunitară; mediul academic; instituţii din sistemul judiciar; organizaţiile non-guvernamentale; partenerii sociali.

Prioritate de investiţii 1.1 - Investiţii în capacitatea instituţională şi în eficienţa administraţiilor şi a serviciilor publice în vederea realizării de reforme, a unei mai bune reglementări şi a bunei guvernanţe

Obiectiv specific 1.1 - " Dezvoltarea planificării strategice, a bugetării pe programe şi a practicilor de coordonare/cooperare/consultare în administraţia publică centrală":

Tipuri de actiuni:

▪ Utilizarea evaluărilor de impact şi a evaluărilor sistematice în scopul creşterii calităţii reglementărilor şi fundamentării documentelor de politici publice;

▪ Sprijinirea elaborării, implementării, monitorizării şi evaluării politicilor şi strategiilor la nivel central, inclusiv bugetarea pe programe;

▪ Dezvoltarea de instrumente privind îmbunătăţirea alocărilor de competenţe la nivelul autorităţilor şi instituţiilor publice;

▪ Dezvoltarea şi implementarea de mecanisme de coordonare, cooperare şi consultare între actorii relevanţi pe domenii specifice de competenţă pentru îmbunătăţirea procesului decizional la nivel central (inclusiv soluţii IT);

▪ Dezvoltarea de mecanisme pentru eficientizarea alocării resurselor de la bugetul de stat către bugetele locale, a cheltuielilor publice şi de stimulare a colectării taxelor şi impozitelor locale (gestiunea execuţiei bugetare, corelarea planificării strategice cu resursele financiare etc.);

▪ Identificarea serviciilor publice care pot fi furnizate într-un mod integrat, fie la nivel desector (inclusiv servicii oferite pe paliere administrative diferite), fie la nivelul aceluiaşi palier administrativ;

▪ Simplificarea procedurilor pentru reducerea poverii administrative pentru cetăţeni şi mediul de afaceri- dezvoltarea de ghiduri şi metodologii

sectoriale cu privire la simplificarea proceselor şi procedurilor administrative, realizarea de analize şi implementarea de măsuri şi planuri de simplificare;
▪ Elaborarea / actualizarea standardelor de cost şi de calitate pentru serviciile publicefurnizate la nivelul administraţiei publice;
▪ Dezvoltarea şi implementarea unei metodologii-cadru pentru monitorizarea şi evaluarea integrată a performanţei în furnizarea serviciilor publice;
▪ Dezvoltarea şi implementarea de sisteme şi instrumente de management (ex. managementul calităţii, al performanţei, managementul riscurilor);
▪ Consolidarea cadrului dialogului social;
▪ Creşterea capacităţii partenerilor sociali, ONG-urilor de a interacţiona cu administraţia publică în vederea susţinerii şi promovării reformei administraţiei;
▪ Identificarea şi promovarea bunelor practici - schimburi de experienţă/networking-ul cu autorităţi/ instituţii/organisme ale administraţiilor publice naţionale şi internaţionale;
▪ Dezvoltarea cooperării transnaţionale şi colaborare cu statele membre Statele membre şi instituţiile UE;
▪ Dezvoltarea abilităţilor personalului din autorităţile şi instituţiile publice (inclusiv a factorilor de decizie la nivel politic) pe teme de interes (ex. politici publice, planificarea strategică, programarea bugetară, evaluarea impactului şi monitorizare, control managerial intern, managementul performanţei), care să ofere un cadru de lucru în care investiţia în oameni să fie una reală,

Obiectiv specific 1.2 - Dezvoltarea şi implementarea de politici şi instrumente moderne de management al resurselor umane":

Tipuri de actiuni

▪ Sprijinirea măsurilor de îmbunătăţire a calităţii reglementării şi dezvoltarea unui cadru legal cuprinzător, coerent şi corelat în domeniul managementului resurselor umane din administraţia publică;
▪ Dezvoltarea de mecanisme de monitorizare şi coordonare a politicilor de resurse umane din administraţia publică în vederea asigurării unei abordări unitare;
▪ Susţinerea măsurilor pentru revizuirea politicilor motivaţionale, perspectiva oportunităţii de carieră;
▪ Identificarea şi/sau crearea de metode inovative de asigurare a managementului resurselor umane la nivel de instituţii şi sectoare de activitate, precum şi pentru creşterea profesionalismului şi a atractivităţii administraţiei publice;
▪ Elaborarea şi implementarea unor standarde ocupaţionale/cadre de competenţă (ex. clarificarea atribuţiilor şi responsabilităţilor pe fiecare funcţie/grad profesionale) pentru dezvoltarea unui management previzional al competenţelor;
▪ Dezvoltarea de instrumente suport pentru instituţiile publice în elaborarea şi implementarea strategiilor proprii de resurse umane şi adaptării şi dezvoltării competenţelor compartimentelor de resurse umane din autorităţile şi instituţiile publice;
▪ Sprijinirea măsurilor de simplificare şi creştere a transparenţei proceselor de recrutare, selecţie, evaluare, formare, perfecţionare, evidenţă în sistemul administraţiei publice;
▪ Redefinirea sistemului de formare profesională (cadru strategic, normativ, metodologic şi instituţional) şi dezvoltare de competenţe pentru administraţia publică;
▪ Sprijinirea măsurilor pentru asigurarea managementului resurselor umane în administraţia publică prin utilizarea TIC;

Obiectiv specific 1.3 -"Îmbunătăţirea eficienţei sistemului judiciar":

Tipuri de actiuni:

▪ Dezvoltarea/realizarea de analize/ evaluări/ strategii/ instrumente/ mecanisme/ proceduri etc. pentru consolidarea instituţională şi întărirea managementului strategic la nivelul instituţiilor din cadrul sistemului de justiţie;
▪Formarea profesională a personalului de la nivelul sistemului judiciar pentru eficientizarea managementului instituţiilor acestuia (mai sus menţionate).
▪ Dezvoltarea şi îmbunătăţirea continuă a aplicaţiilor informatice în contextul consolidării capacităţii instituţionale a instituţiilor mai sus menţionate;
▪ Formarea profesională în domeniul IT a personalului IT/ utilizatorilor aplicaţiilor IT/ personalului de la nivelul sistemului judiciar;

Axa Prioritară 2 – Administraţie publică şi sistem judiciar eficace şi transparente

Valoare alocată - 255,63 mil euro FSE

Beneficiari în cadrul acestei axe prioritare vor fi: autorităţi şi instituţii publice centrale şi locale, autorităţi administrative autonome, Serviciile Camerei Deputaţilor şi ale Senatului; asociaţiile de dezvoltare intercomunitară; instituţii din sistemul judiciar; structurile asociative ale autorităţilor administraţiei publice locale; mediul academic, parteneri sociali şi organizaţii nonguvernamentale

Prioritate de investiţii 2.1 - Investiţii în capacitatea instituţională şi în eficienţa

administrațiilor şi a serviciilor publice în vederea realizării de reforme, a unei mai bune reglementări şi a bunei guvernanțe

Obiectiv specific 2.1 -"Oferirea de servicii publice de calitate pentru cetățeni şi mediul de afaceri":

Tipuri de actiuni:

▪ Revizuirea proceselor şi a procedurilor de lucru interne utilizate pentru reducerea timpilor de furnizare a serviciilor publice;

▪ Sprijin pentru introducerea / extinderea utilizării de instrumente de fundamentare a deciziei la nivel local: planificare strategică, evaluarea implicațiilor financiare ale deciziilor, managementul calității, managementul riscurilor, managementul performanței, etc.

▪ Implementarea de mecanisme pentru eficientizarea cheltuielilor publice şi de stimulare a colectării taxelor şi impozitelor locale (mecanisme eficiente de gestiune a execuției bugetare, corelarea planificării strategice cu resursele financiare etc.);

▪ Consolidarea capacității autorităților şi instituțiilor publice locale de a implementa politicile şi strategiile elaborate la nivel sectorial/național;

▪ Consolidarea capacității de reglementare a autorităților şi instituțiilor publice locale;

▪ Consolidarea şi implementarea de mecanisme de coordonare, colaborare şi consultare între actorii relevanți pe domenii specifice de competență/activitate pentru susținerea dezvoltării la nivel local;

▪ Susținerea măsurilor de implementare a sistemelor de ghişeu unic (one-stop-shop);

▪ Susținerea implementării la nivel local a procedurilor administrative simplificate pentru cetățean şi mediul de afaceri;

▪ Sprijin pentru dezvoltarea, introducerea şi utilizarea instrumentelor TIC (sisteme IT – dezvoltarea de software şi baze de date) în furnizarea serviciilor publice;

▪ Sprijinirea măsurilor pentru implementarea standardelor de cost şi de calitate pentru serviciile publice furnizate la nivel local;

▪ Identificarea şi promovarea bunelor practici în ceea ce priveşte gestionarea serviciilor publice - schimburi de experiență/networking-ul cu autorități/ instituții/organisme ale administrațiilor publice naționale şi internaționale;

▪ Consolidarea cadrului dialogului social;

▪ Creşterea capacității partenerilor sociali şi ONG-urilor de a interacționa cu administrația publică în vederea susținerii dezvoltării la nivel local

▪ Dezvoltarea abilităților personalului din autoritățile şi instituțiile publice locale, pe teme specifice de interes, care să ofere un cadru de lucru în care investiția în oameni să fie una reală,;

Obiectiv specific 2.2 -" Creşterea transparenței, integrității şi responsabilității la nivelul autorităților şi instituțiilor publice"

Tipuri de actiuni:

▪Sprijin pentru îmbunătățirea cadrului legal şi operațional care reglementează regimul incompatibilităților, conflictul de interese şi a normelor deontologice pentru personalul din autoritățile şi instituțiile publice;

▪ Crearea de mecanisme suport pentru facilitarea aplicării cadrului legal în domeniu;

▪ Sprijinirea consolidării integrității în administrația publică prin analize bazate pe risc şi programe de prevenire adaptate;

▪ Dezvoltarea şi derularea de cursuri de formare în domeniul eticii şi integrității, adresate, în special, personalului autorităților şi instituțiilor publice;

▪ Dezvoltarea de instrumente în vederea creşterii asumării responsabilității la nivelul instituțiilor publice şi creşterea transparenței privind atât obligațiile şi drepturile instituțiilor publice, cât şi drepturile şi obligațiile beneficiarilor (ex. dezvoltarea de carte ale diverselor servicii publice, ghiduri pentru beneficiarii serviciilor publice, campanii de informare şi promovare);

▪ Dezvoltarea şi implementarea de măsuri privind reducerea corupției (ex. organizarea de campanii de educație publică, realizarea de sondaje privind percepția publică în materie de corupție, analize, studii etc.);

▪ Elaborarea şi adoptarea de noi instrumente şi metodologii, precum şi diseminarea celor mai bune practici cu privire problemele şi / sau posibile soluții pentru combaterea corupției, prevenirea conflictelor de interese şi abuz în serviciu;

▪ Creşterea nivelului educației anticorupție pentru angajații tuturor autorităților şi instituțiilor publice, implementarea eficientă a măsurilor preventive anticorupție;

▪ Creşterea nivelului educației anticorupție pentru angajații tuturor autorităților şi instituțiilor publice, implementarea eficientă a măsurilor preventive anticorupție reglementate în legislația națională;

▪ Îmbunătățirea strategiilor de comunicare în domeniul anticorupție, cu accent pe relațiile publice şi interacțiunea cu media, organizarea de campanii de educație publică, realizarea de sondaje privind percepția publică în materie de anticorupție, analize, studii etc.

▪ Îmbunătățirea capacității sistemului național anti-corupție şi a mecanismelor independente de monitorizare şi evaluare.

Obiectiv specific 2.3 - *"Îmbunătățirea accesului şi a calității serviciilor furnizate de sistemul judiciar, inclusiv prin asigurarea unei transparențe şi integrități sporite la nivelul acestuia"*

Tipuri de actiuni:

▪ Formarea profesională a personalului de la nivelul sistemului judiciar

▪ Elaborarea de ghiduri, manuale, instrumente IT de formare, diverse materiale documentare etc.;

▪ Dezvoltarea unui sistem pentru o mai bună identificare a nevoilor de formare şi o mai bună calitate a formării furnizate personalului de la nivelul sistemului judiciar.

▪ Dezvoltarea şi îmbunătățirea continuă a aplicațiilor informatice în contextul creşterii calității şi a accesibilității la serviciile furnizate în cadrul sistemului judiciar

▪ Continuarea dezvoltării şi consolidării registrului comerțului/buletinului procedurilor de insolvență prin elaborarea şi realizarea de manuale şi sisteme/instrumente IT;

▪ Organizarea de campanii de informare, educație juridică şi conştientizare a justițiabililor, elaborarea de ghiduri/materiale informative cu privire la prevederile noilor coduri, etc,;

▪ Îmbunătățirea sistemului de asistență juridică prin dezvoltarea şi aplicarea de politici îmbunătățite de acordare a asistenței juridice şi de evaluare a calității asistenței;

▪ Promovarea metodelor alternative de soluționare a litigiilor;

▪ Promovarea şi implementarea de măsuri anti-corupție şi a standardelor profesionale de etică şi integritate;

▪ Sprijinirea consolidării integrității şi a transparenței în sistemul judiciar prin analize bazate pe risc şi programe de prevenire adaptate;

Axa Prioritară 3 – Asistență tehnică

Valoare alocată - 22,13 mil euro FSE

Potențiali beneficiari: Autoritatea de management PO CA

Obiectiv specific: Sprijin pentru implementarea eficientă şi transparentă a PO CA 2014 – 2020

Acțiuni majore:

▪ Sprijin pentru implementarea şi managementul general al PO CA;

▪ Sprijin pentru procesul de evaluare şi selecție a proiectelor;

▪ Formarea/perfecționarea personalului din cadrul AM, precum şi din structurile suport din cadrul MDRAP, încurajarea şi susținerea schimbului de experiență şi networking pe probleme specifice;

▪ Asigurarea activităților de publicitate, informare, comunicare specifice POCA, prin realizarea de materiale informative şi publicitare, organizarea de conferințe, evenimente, reuniuni, prezentări, caravane, etc.;

▪ Sprijin pentru creşterea capacității membrilor din Comitetul de Monitorizare (reuniuni, prezentări, seminarii, formare, mese rotunde, etc);

▪ Realizarea de analize, studii, evaluări care pot contribui la gestiunea eficientă a fondurilor alocate PO CA;

▪ Asigurarea suportului necesar pentru organizarea şi derularea Comitetelor de Monitorizare ale AM PO DCA;

▪ Sprijin acordat beneficiarilor PO CA pentru elaborarea şi implementarea unor proiecte de succes şi de bună calitate în cadrul PO CA;

▪ Stabilirea unui sistem eficient de schimb informațional cu beneficiarii sau alte părți interesate;

▪ Sprijinirea măsurilor pentru pregătirea următorului exercițiu de programare.

Sume alocate POCA 2014-2020:

▪ **553,191,489.00 din FSE (Fondul Social European);**

▪ **106,348,908.00 cofinantare nationala**

Total: 659,540,397.00 euro

AUTORITĂTI □I ORGANISME RELEVANTE:

Autoritatea de management: Ministerul Dezvoltării Regionale şi Administrației Publice

Autoritatea de certificare, dacă este cazul: Autoritatea de certificare şi plată (din cadrul Ministerului Finanțelor Publice)

Autoritatea de audit: Curtea de Conturi, Autoritatea de Audit

Organism către care Comisia va efectua plăti:: Autoritatea de certificare şi plată (din cadrul Ministerului Finanțelor Publice)

PO INFRASTRUCTURA MARE 2014-2020
- ultima versiune-

Alocare financiara: 9,07 mld. euro

Axa prioritară 1: Dezvoltarea rețelei TEN-T pe teritoriul României

Prioritate de investiții 7: Sprijinirea unui spațiu european unic al transporturilor de tip multimodal prin investiții în rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T)

Axa prioritară 2: Creşterea accesibilităţii regionale prin conectarea la TEN-T centrală
Prioritate de investiţii 7: Stimularea mobilităţii regionale prin conectarea nodurilor secundare şi terţiare la infrastructura TEN-T, inclusiv a nodurilor multimodale

Axa prioritară 3: Dezvoltarea unui sistem de transport sigur şi prietenos cu mediul
Prioritate de investiţii 7: Dezvoltarea şi îmbunătăţirea unor sisteme de transport care respectă mediul, inclusiv a celor cu zgomot redus, şi care au emisii reduse de carbon, inclusiv a căilor navigabile interioare şi a sistemelor de transport maritim, a porturilor, a legăturilor multimodale şi infrastructurilor aeroportuare, cu scopul de a promova mobilitatea durabilă la nivel regional şi local..

Axa prioritară 4: Protecţia mediului şi promovarea utilizării eficiente a resurselor.
Prioritate de investiţii: Investiţii în sectorul apă pentru a îndeplini cerinţele acquis-ului de mediu al Uniunii şi pentru a răspunde nevoilor identificate de statele membre pentru investiţii suplimentare acestor cerinţe
Prioritate de investiţii: Investiţii în sectorul deşeuri pentru a îndeplini cerinţele aquis-ului de mediu al Uniunii şi pentru a răspunde nevoilor identificate de statele membre pentru investiţii suplimentare acestor cerinţe.

Axa prioritară 5: Protejarea şi conservarea biodiversităţii, decontaminarea solurilorpoluate istoric şi monitorizarea calităţii aerului
Prioritate de investiţii: Protejarea şi refacerea biodiversităţii, protecţia solului şi refacerea şi promovarea serviciilor ecosistemelor, inclusiv prin reţeaua Natura 2000 şi infrastructura verde
Prioritate de investiţii: Realizarea de acţiuni destinate îmbunătăţirii mediului urban, revitalizării oraşelor, regenerării şi decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie) şi monitorizării calităţii aerului.

Axa prioritară 6: Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea şi gestionarea riscurilor
Prioritate de investiţii: Sprijinirea investiţiilor pentru adaptarea la schimbările climatice, inclusiv a abordărilor bazate pe ecosisteme
Prioritate de investiţii: Promovarea investiţiilor pentru abordarea riscurilor specifice, asigurând reziliența la dezastre şi dezvoltarea de sisteme de gestionare a dezastrelor

Axa prioritară 7: Energie curată şi eficienţă energetică
Prioritate de investiţii: Promovarea producţiei şi a distribuţiei de energie obţinută din surse regenerabile de energie
Prioritate de investiţii: Promovarea utilizării cogenerării cu randament ridicat a energiei termice şi a energiei electrice, pe baza cererii de energie termică utilă
Prioritate de investiţii: Dezvoltarea şi implementarea unor sisteme de distribuţie inteligente care funcţionează la niveluri de tensiune joasă şi medie

Axa prioritară 8: Sisteme inteligente şi sustenabile de transport al energiei electrice şi gazelor naturale
Prioritate de investiţii: Îmbunătăţirea eficienţei energetice şi siguranţa aprovizionării prin dezvoltarea sistemelor inteligente de distribuţie, stocare şi transmisie şi prin integrarea produţiei din resurse regenerabile distribuite

Axa prioritară 9: Dezvoltarea infrastructurii urbane în regiunea Bucureşti –Ilfov
Prioritate de investiţii 4: Sprijinirea eficienţei energetice, a gestionării inteligente a energiei şi a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, şi în sectorul locuinţelor
Prioritate de investiţii 7: Dezvoltarea şi îmbunătăţirea unor sisteme de transport care respectă mediul, inclusiv a celor cu zgomot redus, şi care au emisii reduse de carbon, inclusiv a căilor navigabile interioare şi a sistemelor de transport maritim, a porturilor, a legăturilor multimodale şi infrastructurilor aeroportuare, cu scopul de a promova mobilitatea durabilă la nivel regional şi local.

Sursa www. finanatare.ro

NOU !

Autoritatea de Management pentru Programul Operational Regional (POR) a lansat **doua noi ghiduri** in **consultare publica** pentru POR 2014-2020: Ghidul Specific Prioritatii de investitie 3.1. **Operatiunea A.** *Cladiri rezidentiale* si Ghid Specific **Prioritatii de investitie 5.1**. *Conservarea, protejarea, promovarea si dezvoltarea patrimoniului natural si cultural*.

Pentru **3.1** *Cladiri rezidentiale*, sunt eligibile: unitatile administrativ-teritoriale din mediul urban alaturi de asociatia/asociatiile de proprietari. Valoarea eligibila a proiectului trebuie sa fie cuprinsa intre 100.000 euro si 5 milioane euro.

Pentru prioritatea de investitii **5.1** sunt eligibile: unitatile administrativ-teritoriale, autoritatile administratiei publice centrale, unitatile de cult, ONG-urile si parteneriatele dintre aceste entitati. Valoarea eligibila a proiectului trebuie sa fie cuprinsa intre 100.000 euro si 5 milioane euro (exceptie – obiectivele de patrimoniu inscrise pe lista UNESCO, caz in care valoarea maxima ajunge la 10 milioane euro).
Observatiile si comentariile se transmit pana la data de **24 septembrie 2015**, orele 16.00, la adresa de email info@mdrap.ro

Sursa: Inforegio

COOPERARE TERITORIALA EUROPEANA 2014-2020: REGLEMENTARI FINANCIARE PENTRU 12 PROGRAME

Guvernul a adoptat, miercuri 19 august i, o Ordonanță referitoare la cele 12 programe pe care România le gestionează, prin Ministerul Dezvoltării Regionale şi Administrației Publice (MDRAP), în perioada 2014-2020, în cadrul Obiectivului „Cooperare teritorială europeană" (Interreg). MDRAP coordonează managementul financiar al fondurilor externe nerambursabile aferente acestor programe şi este Autoritate de management (AM) pentru 6 dintre aceste programe şi Autoritate națională (AN) pentru alte 6.
Ordonanța reglementează modul de alocare a fondurilor către bugetele instituțiilor implicate în gestionarea şi utilizarea acestora, şi stabileşte circuitele financiare ale programelor de cooperare teritorială europeană. Este vorba atât de fondurile externe nerambursabile, cât şi de cofinanțarea de la bugetul de stat.
Actul normativ prevede, astfel, modul de întocmire a documentelor bugetare, fiind specificate ce tipuri de sume vor fi cuprinse în bugetul MDRAP, cu rol de AM /AN, în vederea asigurării unei gestionări eficiente a fondurilor programelor.
Ordonanța prevede posibilitatea suportării, de la bugetul de stat, a unei părți din cofinanțarea necesară şi a acordării de plăți în avans către proiecte şi către contractori, conform prevederilor legale în vigoare.
Ordonanța reglementează, de asemenea, transferul de fonduri de la AM/AN la beneficiari şi responsabilitățile acestora în recuperarea oricăror sume plătite necuvenit în cadrul programelor derulate. Pentru alinierea la regulamentele programelor, actul normativ prevede obligativitatea efectuării controlului de prim nivel asupra beneficiarilor lideri sau parteneri din România ai unui proiect finanțat din fonduri externe nerambursabile, precum şi a constituirii sistemului național de control de prim nivel. Acesta are atribuții de verificare a furnizării de produse şi de servicii cofinanțate, a realizării lucrărilor, a conformității cheltuielilor declarate cu legislația aplicabilă, cu programul operațional şi cu condițiile de acordare a contribuțiilor pentru proiectul respectiv. În acelaşi sens, beneficiarii sunt obligați să asigure accesul autorităților cu atribuții de verificare, control de prim nivel şi audit la locațiile proiectelor şi la documentele şi informațiile legate de acestea.
Cele **12 programe de cooperare teritorială europeană** beneficiază de cofinanțare europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), Instrumentul de Asistență pentru Preaderare (IPA) şi Instrumentul European de Vecinătate (ENI), astfel:

- FEDR:

1. Programul Interreg V-A România-Bulgaria;
2. Programul Interreg V-A România- Ungaria;
3. Programul transnațional Dunărea;
4. Programul de cooperare interregională INTERREG EUROPE;
5. Programul de cooperare URBACT III;
6. Programul de cooperare INTERACT III;
7. Programul de cooperare ESPON 2020

- IPA II:

8. Programul INTERREG IPA de cooperare transfrontalieră România – Serbia.

- ENI:

9. Programul operațional comun România-Ucraina 2014-2020;
10. Programul operațional comun România-Republica Moldova 2014-2020;

11. Programul operațional comun Bazinul Mării Negre 2014-2020;
12. Programul de cooperare transfrontalieră ENI Ungaria-Slovacia-România-Ucraina 2014-2020.

Pentru sprijinirea beneficiarilor finanțării, se asigură de la bugetul de stat un procent de maxim 13% din cheltuielile eligibile în cazul proiectelor finanțate din FEDR şi IPA şi de maxim 8% pentru programele finanțate din ENI.

Informații suplimentare:

Obiectivul „Cooperare teritorială europeană” (Interreg) vizează dezvoltarea de activități economice şi sociale transfrontaliere prin inițiative locale şi regionale realizate în comun, consolidarea cooperării transnaționale prin acțiuni menite să favorizeze dezvoltarea teritorială integrată, prin realizarea de activități de conectare în rețea şi prin schimburi de experiență între autoritățile regionale şi locale. Interreg reprezintă unul dintre scopurile Politicii de coeziune a Uniunii Europene.

Programele Interreg presupun cooperarea, prin intermediul unor proiecte gestionate şi administrate în comun de partenerii din statele participante:

• între regiuni din state vecine, în cadrul cooperării transfrontaliere - prin care se finanțează proiecte de accesibilitate (transport şi tehnologia informației), mediu şi prevenirea riscurilor, dezvoltarea economică şi socială şi acțiuni „people to people”;

• între regiuni dintr-un anumit spațiu geografic, în cadrul cooperării transnaționale - prin care se finanțează acțiuni şi dezvoltarea de rețele care să ducă la dezvoltare teritorială integrată în domenii precum inovația, mediul, accesibilitatea şi dezvoltarea urbană;

•între regiuni din orice stat membru al Uniunii Europene, în cadrul cooperării interregionale – cooperarea între autoritățile publice pe probleme de interes comun, prin transfer de experiență şi bune practici între regiunile UE, prin constituirea de rețele între oraşele şi între cercetătorii din UE.

REGULAMENTUL (UE) NR. 1299/2013 privind obiectivul de cooperare teritorială europeană

HG 274/22.04.2015 privind constituirea secretariatelor comune, a secretariatelor tehnice comune, a punctului național, a punctelor naționale de contact şi a persoanei naționale de contact, precum şi a unităților de control de prim nivel, în vederea implementării programelor de cooperare la care participă România în perioada de programare 2014-2020

Sursa: **Biroul de presa al Guvernului**